This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, October 16, 2007

PM 40012376 R09408

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 42 (3005) 2007 OCTOBER - SPALIS 16 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • tevzib@rogers.com • Nr. kaina - $1

Kaimynai, kaimynai...

Gyvenant mieste, kur ekonominiais bei patogumo sumetimais viskas gerokai sugrūsta, namai eilėmis surikiuoti, ir pro langus galima kaimynams pamoti ar net su jais pasikalbėti – labai svarbu gera kaimynystė.

JEI kaimynai nepatinka ar susidaro tam tikrų sunkumų dėl kaimynystės, dažnas keičia namą, ieško tinkamesnės vietos gyventi. Dėl šios priežasties tam tikras nuošimtis miesto gyventojų juda, keliasi iš vietos į vietą, ieškodami geresnių kaimynų. Kiti tokių nė nesuranda – apsigyvenk kur nori, vis tiek tas pats. Tada tikrai jau būtų laikas pažiūrėti ir paklausti: o koks aš pats esu?.. Mat yra žmonių, kuriems visur negerai, vis kas nors juos erzins ar neteiks to, ko jie pageidautų. Užtat kai kaimynai nesugyvena, sunku būtų pasakyti, kieno kaltė. Kivirčo atveju dažniausiai kaltę reikėtų kaip nors pasidalinti. Siauresnėje plotmėje miestų kaimynams geros valios nestokojant, tai padaryti nėra sunku. Daug sunkiau, net ir neįmanoma, nesutarimams ištikus, kaltes dalintis valstybėms. Kai susipyksta valstybės, dažniausiai laimi didesnė – savo svarba pasaulyje, savo ginkluote ir savo draugių didesnių palaikoma, nes iš to visos turi naudos. Mažesnė lieka su savo tiesa apgailėtinoj būklėj, balsu, tyruose šaukiančiu. Valstybės, bent jau Europoje, be kito ko, būdavo skirstomos į dvi rūšis: geresnėj geografinėj aplinkoj ir blogesnėj. Lietuva – prie pastarųjų. Vis apie tą gyvenimą ant tako šnekama, lyg dejuojama, pakaltinami ir kunigaikščiai, kam jie neapsižiūrėjo, nenumatė kur stiprintis, kur valstybės teritoriją įtvirtinti. Šaukštai po pietų, lietuviškai tariant. O buvo atsiradę drastiškų (gal daugiau utopinių) siūlymų kelti Lietuvą kitur – į Madagaskarą ar Vidurinę Ameriką. Pabėgtume nuo tų negerų didžiųjų kaimynų ir kažkur įsispraudę gyventume ramiai. Deja, Tėvynė per didelis "namas", ir tokiam perkelti mechanizmas dar neišrastas.

BEVEIK visose vadovaujančiųjų Lietuvos politikų kalbose vis pabrėžiami gerų santykių su kaimynais palaikymai. Nėra abejonės, kad tuo patenkintas ir Briuselis, nuolat stebintis, kaip Lietuva, jau Europos sąjungos narė, orientuojasi svarstydama ir nustatydama savo užsienio politikos strategiją. Yra ko džiaugtis ir visiems kitiems, nes pirmiausia geri santykiai reiškia taiką, o tai jau didelė vertybė. Gyvenimas be įtampų ir kivirčų yra kuriamasis, užtikrinantis valstybėms laukiamą klestėjimą. Tačiau valstybės klestėjimui vien taikaus sugyvenimo su kaimynais neužtenka. Lietuva stengiasi savo kaimynams įtikti, nuomonių skirtumus švelniai derinti, net ir neesminių nuolaidų daryti. Galima drąsiai teigti, kad tuo vis dėlto užsienio politikai dedamas kraitis. Kur kas blogiau su vidaus politika. Po septyniolikos nepriklausomybės metų vis labiau išryškėja klystkeliai, keliantys nesibaigiančius rūpesčius. Ruso Borisovo priešįstatyminė veikla Pakso prezidentavimo laikotarpiu, kito ruso V. Uspaskicho įsiveržimas į Lietuvos valdymą ir valdžios nuolaidžiavimai šiems asmenims buvo ženklas, į kur krypstame ir kodėl. Gal tai, sakytume, gerų santykių su kaimynu palaikymui? Ne, nes bendravimas užrištomis akimis nebeleidžia laikytis pusiausvyros. Štai pastaruoju metu Lietuvos prokuratūros paieškomo ir Rusijoje besislapstančio "Darbo" partijos įsteigėjo Uspaskicho paglamonėjimas užregistruojant jį kandidatu į seimo rinkimus, seimo narių grupei be niekur nieko jį aplankant Maskvoje – tai jau aiškiausias įrodymas, kad kažkas ne taip, ko sutvarkyti patys nebeįstengiame. Kai kas tai pavadina politine savižudybe, o filosofas Bronius Genzelis tiesiai sako: "V. Uspaskicho ir jo bendrų veikla akivaizdžiai nukreipta į tai, kad būtų diskredituojama Lietuvos valstybė" (*Draugas*, 2007.IX.26). Tad kas iš tų gerų santykių su išore, kai vidus braška? **ČS**

Šiame numeryje

Istorijos klastojimas – *3,4 psl.*
Duetas iš Lietuvos – *5 psl.*
O, kad akmenys ir plytos prakalbėtų – *8 psl.*
"Aras" kelia sparnus trisdešimtmečiui – *9 psl.*
Dargaičių kaimas – *10 psl.*
Auksarankis mokytojas – *11 psl.*
Sporto veterano netektis – *12 psl.*
"Ecos de Lituania" – *13 psl.*

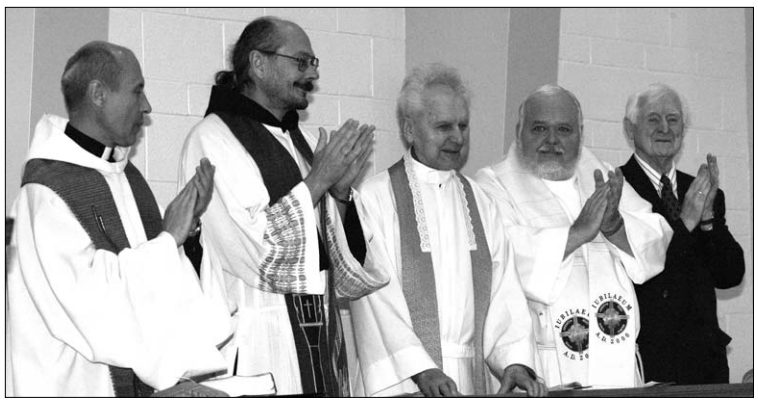

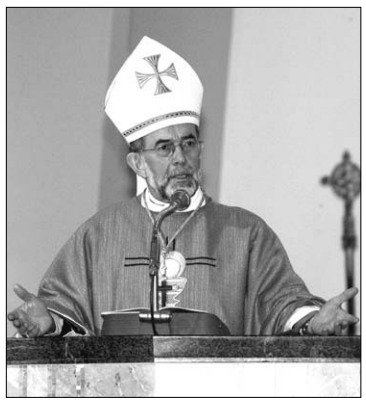

Montrealio lietuvių Šv. Kazimiero parapijos šimtmečio iškilmėje dalyvavo ilgametis tos parapijos klebonas kun. dr. Feliksas Jucevičius. Viršuje iš k. dabartinis klebonas kun. Aloyzas Volskis, Toronto Prisikėlimo parapijos kun. Jonas Šileika, OFM, kun. Jucevičius, Kunigų vienybės pirmininkas, Anapilio klebonas kun. Vytautas Staškevičius, Petras Adamonis; Montrealio vyskupas augziliaras Lionel Gendron, aukojęs jubiliejines Mišias spalio 7 d., sako pamokslą; apačioje – Šv. Kazimiero parapijos 100-mečio šventės rengėjų komitetas, sėdi iš k. parapijos administratorė Alice Skrupskytė, komiteto pirmininkė Joana Adamonytė

Ntrs. D.R. Puterių

Kazimierinės dvasios jubiliejus

Montrealio Šv. Kazimiero parapijos 100-metis

RAMŪNĖ SAKALAITĖ-JONAITIENĖ

Šių metų Padėkos savaitgalis Kanadoje buvo ypatingai prasmingas. Po ilgų mėnesių ruošos, spalio 6-7 d.d. įvyko iškili šventė – pirmosios Kanados lietuvių parapijos, Montrealio Šv. Kazimiero 100 metų gyvavimo jubiliejus. Suvažiavo daug lietuvių iš įvairių Kanados provincijų, iš Jungtinių Amerikos Valstijų, net iš Šveicarijos, kartu pasidžiaugti visą šimtmetį išpuoselėtos parapijos gimtadieniu. Tai ne tik lietuvių stipraus tikėjimo, bet ir jų gilaus tautinio sąmoningumo liudijimas.

Nors šventės renginiai prasidėjo šeštadienio pokyliu, nuo ryto vyko KLB krašto tarybos suvažiavimas, kuris specialiai rengtas Montrealyje norint, kad šioje šventėje dalyvautų kuo daugiau įvairių apylinkių narių. Rezoliucijose taryba oficialiai pasveikino Šv. Kazimiero parapijos 100-mečio rengėjus ir parapiją šia proga.

Montrealio miesto centre, grojant Tado Korris styginių kvintetui, lietuvių gausybė užpildė Centre Mont-Royal erdvias 4-to aukšto priėmimo patalpas. Atsigaivindami prie nemokamo baro ir pasivaišindami išnešiojamais įmantriais užkandėliais, pabendravo montrealiečiai ir iš kitur atvykusieji, susitiko su draugais, užmezgė arba atnaujino ryšius su matytais ir nematytais lietuviais iš įvairių vietovių. Patalpos kampe – ekranas, kuriame kaip knygos lapai atsiskleidinėjo istorinės Šv. Kazimiero parapijos gyvenimo nuotraukos.

Pakilią nuotaiką arti 400 svečių atsinešė į iškilmingomis kalijomis papuoštą salę. Ten rengėjų komiteto pirmininkė Joana Adamonytė, pradėdama šventę, šiltai pasveikino visus, pakvietė Montrealio apylinkės pirmininką Arūną Staškevičių vadovauti vakaro programai. Sveikinimo žodžius tarė Lietuvos ambasadorė Sigutė Jakštonytė, KLB pirmininkė Rūta Žilinskienė, mons. Michel Parent, Lietuvos generalinis konsulas Niujorke Jonas Paslauskas.

Žodį tarė ilgametis veikėjas Petras Adamonis, kuris itin teisingai teigė, jog "tikrai verta ir reikalinga švęsti Šv. Kazimiero parapijos 100-čio sukaktį. Tačiau neužtenka vien tik švęsti sukaktį, nes šią sukaktį jau pašventė pirmieji parapijos kūrėjai savo darbu, malda, tikėjimu ir ryžtu. Mes šią dieną turime save pašvęsti, kad tęsėsime jų kilniai pradėtus darbus". Jis priminė, kad ir karalius Saliamonas kvietė linksmintis šventovės atidarymo proga, todėl ir mes galime džiaugsmingai daina ir šokiu švęsti parapijos šimtmetį.

Nuotaikingą programą atliko Toronto choras "Volungė", kurio choristai, apsirengę praėjusio šimtmečio "išeiginiais" drabužiais, suknelėmis ir plunksnuotomis skrybėlaitėmis, atliko seno stiliaus meilės dainas, pianinu akompanuojant Ilonai Beresnevičienei.

Smagią muziką atliko orkestras "Three's Company", kuris po puikios vakarienės suviliojo šokti bene visus svečius – tarpais stalai buvo tušti, o šalia orkestro tiršta, judanti, linksma masė žmonių. Vėlgi buvo proga pabendrauti, pasišnekėti su senais ir jaunais. Rimčiau nusiteikę visi susirinko giesmių koncertui 10.30 val. Šv. Kazimiero šventovėje sekmadienio rytą. Giesmes atliko Montrealio lietuvių choras, Otavos choras "Arija", Toronto "Volungė". Vargonavo Rejeanne Deschautel.

Nukelta į 2-tą psl.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, ON L5C 1T3 Canada.
Tel. 905 275-4672 • FAX 905 290-9802
E-mail: tevzib@rogers.com • www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760. LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: vyr. red. prel. dr. Pr. Gaida, red. Č. Senkevičius, red. R. Sakalaitė-Jonaitienė, techninė red. V. Tumosienė. Metinė prenumerata - $60, rėmėjo - $70, garbės - $80. Oro paštu į užjūrius - $170, paprastu paštu - $60. Amerikoj - JAV dol.
Keičiant adresą kreiptis į "TŽ" administraciją. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland) is published weekly by the Lithuanian Canadian R.C. Cultural Society "Žiburiai", Inc.
Subscriptions: regular - $60, patron - $70, sponsor - $80 per year. Airmail overseas - $170, regular mail overseas - $60. US subscriptions are payable in US funds. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.
Return undeliverable Canadian addresses to Circulation Dept. at mailing address given above.
We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.
Canada
VERIFIED CIRCULATION PAID

Muz. Loretta Lukšaitė-Cassidy diriguoja chorams Šv. Kazimiero parapijos šimtmečio minėjimo koncerte spalio 7 d. **Ntr. D.R. Puterių**

RELIGINIAME GYVENIME

Kauno vyskupijos metinė maldininkų kelionė į Šiluvą vyko rugpjūčio 26 d. Maldininkai keliavo nuo Dubysos slėnio Raseinių pusėje. Tūkstantinę minią lydėjo arkivysk. Sigitas Tamkevičius. Eisenos priekyje buvo nešama Šiluvos Dievo Motinos statula. Kita grupė, lydima Šiaulių vysk. Eugenijaus Bartulio, žygiavo nuo Tytuvėnų, nešė į Lietuvą atkeliavusią Fatimos Dievo Motinos statulą. Pasibaigus žygiui, Šiluvos Švč. M. Marijos Gimimo bazilikoje aukotos Mišios, kurioms vadovavo arkivysk. Tamkevičius. Po Mišių buvo surengta agapė Jono Pauliaus II namuose.

Penktasis maldininkų žygis Kryžių kalnas-Šiluva šiemet vyko rugsėjo 7-9 d.d., ir sutapo su Šiaulių vyskupijos 10 metų jubiliejumi. Dalyvavo 1100 maldininkų iš Lietuvos ir Punsko. Minią vedė žygio rengėjas vysk. Eugenijus Bartulis, kuris aukojo Mišias rugsėjo 8 d. prie Rekyvos ežero. Maldininkai nešė Švč. Marijos su Kūdikiu statulą. Jų nakvyne bei maitinimu rūpinosi Lietuvos kariuomenė. Šiluvoje juos sutiko Kauno arkivysk. Sigitas Tamkevičus.

Dviratininkų žygis į Pivašiūnus iš Širvintų parapijos prasidėjo rugpjūčio 16 d. Maldininkai, vadovaujami Širvintų parapijos vikaro kun. E. Kazlausko, aplankė Kernavės, Kazokiškių, Trakų ir kitas Švč. M. Marijai pašvęstas šventoves. Rugpjūčio 18 d. Pivašiūnuose dviratininkus pasitiko jauni piligrimai, atvykę iš įvairių Kaišiadorių vyskupijos parapijų į Žolinės atlaidus. Diena buvo skirta jaunimui, kuris kartu meldėsi, dalyvavo Mišiose, Švč. Sakramento adoracijoje. Grįždami į Širvintus, dviratininkai aplankė Kaišiadoris, susitiko su vyksupu J. Matulaičiu. Rugpjūčio 20 d. Kaišiadorių katedroje buvo minimos arkiv. T. Matulionio mirties 45-osios metinės.

Trečiasis Panevėžio "Gyvojo rožinio" draugijos susitikimas įvyko rugpjūčio 18 d. Zarasuose. Susitikimo tikslas – pasidalyti tikėjimo patirtimi ir išreikšti vienybę. Nariai, kurių yra 6500, ne tik meldžiasi, bet ir atlieka daug sielovados ir pastoracijos darbų: lanko ligonius, padeda nepasiturintiems, veikliai dalyvauja atlaiduose bei kitokiose šventėse, meldžiasi už tuos, kuriems labiausiai reikia pagalbos. Jiems vadovauja Nijolė Gylienė, draugijos dvasios vadovas – Zarasų dekanas kun.Remigijus Kavaliauskas. Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas aukojo Mišias daugiau kaip 1000 maldininkų. Po apeigų šventoriuje pasodinus ąžuoliuką, Zaraso ežero Didžiojoje saloje vyko agapė. Susirinkusius linksmino Salako tradicinė kapela.

Šiluvos Dievo Motinos paveikslas rugpjūčio 19 d. iš Betygalos parapijos buvo nuvežtas į Girkalnio šv. Jurgio šventovę. Iškilmingą procesiją pasitiko Raseinių dekanato dekanas, Girkalnio parapijos klebonas kun. Juozas Kaknevičius su savivaldybės atstovais ir parapijiečiais. Vyko iškilmingos Mišios ir Švč. Sakramento adoracija, paveikslo istorijos pristatymas. Visą savaitę vyko adoracija, Rožinio ir litanijos maldos, vakarinės Mišios. Rugpjūčio 25 d. paveikslas iš Girkalnio nuvežtas į Milašaičių Nukryžiuotojo Jėzaus parapiją Mišioms ir maldoms.

Šiaulių vyskupui E. Bartuliui rugsėjo 7 d. suteiktas Šiaulių miesto garbės piliečio vardas.Iškilmėse pabrėžta, kad Šiaulių vyskupas, Lietuvos kariuomenės ordinaras išsiskiria aukščiausia dvasine kultūra, nuoširdumu ir pasiaukojamu tarnavimu Dievui ir žmonėms. Jo rūpesčiu atnaujinta Šiaulių katedra, įsteigti vyskupijos Šeimos, Jaunimo centrai, kasmet organizuojamos šeimų šventės, atlaidai, žygiai. Šiaulių universitete jo iniciatyva įteisinta kapeliono pareigybė, yra dėstoma nauja studijų programa "Meninis ugdymas ir tikyba".

Kazimierinės...

Atkelta iš 1-mo psl.

Iškilmingai procesijai įėjus su organizacijų vėliavomis, Mišioms vadovavo vysk. Lionel Gendron, koncelebravo mons. Michel Parent, prel. Edmundas Putrimas, klebonas kun. Aloyzas Volskis, kun. Vytautas Staškevičius, kun. dr. Feliksas Jucevičius, kun. Gediminas Mieldažis, kun. Paulius Mališka, kun. Augustinas Simanavičius, OFM, kun. Jonas Šileika, OFM, dalyvaujant diak. dr. Kaziui Ambrozaičiui, diak. Bernardui Belickui, OFM.

Savo pamoksle vysk. Gendron priminė tikėjimo malonę, kuri įgalino lietuvius taip ilgai išlaikyti savo parapiją. Mišių skaitinius skaitė L. Giriūnas, Z. Skučas, P. Pingitore ir J. Blauzdžiūnienė. Savo žodyje Mišioms pasibaigus mons. Michel Parent, kuris pasidžiaugė lietuvių įnašu į Montrealio Bažnyčią, teigdamas, kad ši parapija yra ne priedas, bet esminė dalis Montrealio Bažnyčios. Taip pat visus pasveikinio klebonas kun. Aloyzas Volskis. Lietuvos vyskupų konferencijos vardu kalbėjo delegatas užsienio lietuvių katalikų sielovadai prel. E. Putrimas, pasidžiaugęs kun. dr. Felikso Jucevičiaus dalyvavimu šioje šventėje. Po Mišių dvasiškiai palydėjo vyskupą prie 100-mečio proga pastatyto lietuviško kryžiaus, kurį jis pašventino.

Po to visi vaišinosi parapijos salėje paruoštais pietumis su vynu. Besišnekučiuojant prabėgo pietų pertrauka, ir visi vėl rinkosi šventovėje iškilmingam koncertui. Įspūdingai skambėjo "Volungės" dainos *Viešpaties pasaulis* (ž. B. Brazdžionio, muz. J. Govėdo), *Vasaros naktys* (ž. Maironio, muz. A. Kačanausko), *Aušros žvaigždė* (ž. A. Strazdo, muz. A. Martinaičio), *Subatos vakarėlį* (ž. liaudies, muz. J. Govėdo) ir *Lėk, gervele* (aranž. R. Varno), diriguojant vad. Daliai Viskontienei. Toronto Prisikėlimo parapijos vaikų choro kanklininkės, vadovaujamos Žibutės Janeliūnienės ir Aleksandros Valaitytės, grojo *Kaipgi gražus, gražus rūtelių darželis*, *Polka* ir *Aš pasėjau*. Montrealio lietuvių choras, vadovaujamas Aleksandro Stankevičiaus ir Otavos "Arija", vad. Lorettos Lukštaitės-Cassidy dainavo *Kur giria žaliuoja* (ž. K. Sakalausko, Vanagėlio. muz. J. Gudavičiaus), *Oi toli, toli* (ž. J. Mikuckio, muz. S. Gailevičiaus), *Va penserio* (iš *Nabucco*, G. Verdi).

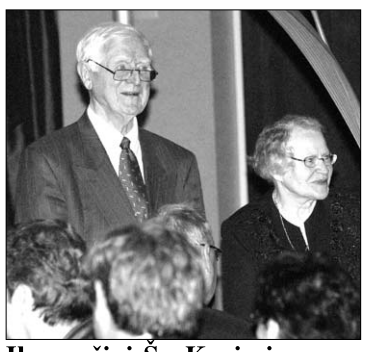

Ilgamečiai Šv. Kazimiero parapijos veikėjai Petras ir Joana Adamoniai, pagerbti plojimu pokylio pradžioje, Centre Mont-Royal, spalio 6 d. **Ntr. D.R. Puterių**

Erdvioje šventovėje puikiai skambėjo chorų visuma – visi trys dainavo *Ta ta to* (ž. Maironio ir liaudies, muz. N. Sinkevičiūtės) ir *Poeto svajonė* (ž. H. Nagio, muz. F. Strolios), *Viešpaties lelija* (ž. ir muz. G. Jautakaitės, aranž. L. Abario), *Lietuva – dainų šalis* (ž. S. Žlibino, muz. J. Cechanovičiaus, aranž. L.Abario), *Viena šeima – viena tauta* (ž. N. Kersnauskaitės, muz. R. Kliorienės), *Šlama šilko vėjas* (ž. V. Nemunėlio, muz. K. Žižiūno, aranž. R. Kliorienės). Pabaigai smagią nuotaiką sudarė publikos įsijungimas į paskutines tris dainas – *Gražių dainelių* (ž. V. Stonio, muz. Vanagaičio, harm. R. Kliorienės), *Žemėj Lietuvos* (ž. S. Gedos, muz. K. Vasiliausko, aranž. R. Kliorienės) ir *Dainuokim, dainuokim, dainuokim!* (anoniminė daina, harm. R. Kliorienės), kurių žodžiai buvo išspausdinti programoje.

Po koncerto visi dar buvo pakviesti kavos ir pyragų vaišėms parapijos salėje, kur dar buvo galima valandėlę pabendrauti, nusifotografuoti ir atsisveikinti su draugais ir naujai susipažintaisiais, prieš paliekant jaukią – lyg lietuvių dienų – aplinką, kurią Montrealio lietuviai sugebėjo savo nuoširdumu ir darbu sukurti.

Išsivežta gražių prisiminimų ir dailiai paruoštu leidiniu. Metraštį, kurio leidimą pasiūlė Kristina Šimonėlytė, rengimo komitetas išleido 140 puslapių, su daugybe nuotraukų. Sudarytoja – Sofija Bulotaitė. Įdomus Rasos Vaidilaitės-Pavilanienės meninis apipavidalinimas leidinio iliustracijose, kleb. kun. A. Volskio parašytos maldos Šv. Kazimierui lankstinuke, renginių bilietuose bei Mišių ir koncerto programoje. Nuotraukas surinko Vida Lietuvninkaitė, jas techniškai paruošė Pat Pingitore ir Guy Ženaitis, tekstus tvarkė Petras Adamonis, Arūnas Staškevičius ir Rytis Bulota. Į leidinio kainą ($20) įskaityta ir vaizdaplokštė (DVD), kurioje parapijos vaizdai, daugybė nuotraukų iš parapijos praeities, rodomos skambant muzikai ir parapijiečių balsams fone apibūdinant savo prisiminimus. Plokštelę paruošė Aras Piečaitis ir Aleksandras Stankevičius.

Metraštyje išspausdinta 30 puslapių sveikinimų, aukotojų sąrašai, parapijos istorija lietuviškai (Petras Adamonis), angliškai (vertė Arūnas Staškevičius) ir prancūziškai (vertė Rytis Bulota). Leidinio pradžią puošia ne tik R. Pavilanienės iliustracija ir šv. Kazimiero paveikslas, bet ir Šv. Tėvo Benedikto XVI apaštališkasis palaiminimas kun. klebonui Aloyzui Volskiui ir visai Šv. Kazimiero parapijai. 100-jame leidinio puslapyje –100-mečio jubiliejaus rengėjų ir parapijos komiteto nuotraukos.

Visuomenės didelė padėka, kaip išreiškė dr. Alenas Pavilanis šventės pabaigoje, tenka rengėjų komiteto pirmininkei Joanai Adamonytei ir jos talkininkams. Jie buvo – vicepirmininkė Alice Skrupskaitė, muzikinės programos vedėjas Aleksandras Stankevičius, meno reikalams Rasa Vaidilaitė-Pavilanienė, nariai Guy Ženaitis, Aida Norkeliūnaitė-Norkis, Vida Lietuvninkaitė, Roma Lietuvninkaitė-Pingitore, Janet Pakulis, Linda Visočkis-Poole.

Šv. Kazimiero parapijos komitetą sudaro: klebonas kun. Aloyzas Volskis, administratorė Alice Skrupskaitė, Leo Šimonėlis, Nijolė Matulevičiūtė-Šukienė, Dan Vizbara, Roman Išganaitis, Albertas Dasys.

Montrealio lietuviams ir svečiams ši iškili šventė – džiaugsminga išraiška visų pasididžiavimo ne tik Šv. Kazimiero parapija, bet ir savo kilme bei tikėjimu.

Istorijos klastojimas

Besitęsiantys skandalai įvairiose Lietuvos institucijose atskleidžia Rusijos pastangas įsitvirtinti mūsų šalies ūkyje bei valstybės valdyme. Vakaruose skundžiamasi vis gausėjančiu Rusijos agentų antplūdžiu, primenančiu šaltojo karo laikus. Nuo 2000 m. įsigalėjęs dabartinis Rusijos režimas vis labiau kišasi į gretimų šalių (buvusios sovietinės imperijos plotų) reikalus, nepalikdamas ramybėje net istorijos bei istorikų, turinčių atskleisti iki šiol dangstytus praeities puslapius.

Tai teko ryškiai pajusti jau vienuoliktus metus rengiant *Mažosios Lietuvos enciklopediją* (*MLE*) – šiandieninio Rusijos režimo nepageidaujamą leidinį. Dar 2003 m. pradžioje buvo uždrausta į Karaliaučiaus kraštą įvažiuoti *MLE* bendradarbiams dr. Algirdui Matulevičiui, Rimantui Matuliui ir Vytautui Šilui. Tuomet pradėti persekioti ir to krašto sąmoningesnieji lietuviai. Kiti žmonės vilioti įvairioms, su Rusija susijusioms Lietuvos organizacijoms, siūlant įvairias "pašalpas" ir pagalbą – kaip, kad prieškariu sovietinei pasiuntinybei dosniai dalijant paramą anuometinės Lietuvos veikėjams, rengiant gausią savo šalininkų bei talkininkų armiją būsimiems žygiams.

Matyt, ir šiandien ne vienas susigundo tokia "pagalba", vėliau vis labiau įsipainiodami į svetimų jėgų voratinklius. Antai, dar prieš kelerius metus raginant vieną Klaipėdos istorikę prisidėti prie *MLE* rengimo, toji galop prasitarė, kad tai nepatiktų globėjams Rusijoje. Šiandien jau daug kam žinoma, kas iš vadinamųjų "objektyvių ir sąžiningų" istorikų pabrėžtinai maloniai sutinkamas Rusijos valdose, kam ten sudaromos palankesnės sąlygos. Tokie globotiniai netrunka atsidėkoti savo geradariams, vis uoliau įsiveldami į istorijos

***Mažosios Lietuvos enciklopedijos* III t. viršelis**

klastojimą – Rytų valstybei nepageidaujamus praeities įvykius pavaizduojant jai tinkamesne linkme. Nesukalbamesni sulaukia įvairiausių persekiojimų, pasitelkiant ir Lietuvos oficialias organizacijas.

Istorijos klastojimo tikslai

Atrodytų, kam iš Rytų turėtų rūpėti kokios nedidelės valstybės prie Baltijos istorikų darbai – juk dabar Rusijoje skelbiama daugybė oficiozinių leidinių, tenykščiam režimui tinkama linkme vaizduojančių ir sovietinius laikus – esą J. Stalinas buvęs išmintingas ir nusipelnęs valstybės vadovas, o 1940-1941 metų ir pokario įvykiai tebuvusi ne kokia sovietinė okupacija (su žiauriausiais Lietuvos žmonių naikinimais), o vien "broliška pagalba" ir "išlaisvinimas".

Tačiau kas galėtų paneigti, kad kai kam didžiojoje Rytų valstybėje savųjų rašinius norisi paremti ir kitos šalies – NATO ir Europos narės kokių nors specialistų (kad ir paskubomis surinktų) patvirtinimais – esą Sovietų Sąjunga nieko blogo nevykdžiusi nei Didžiojoje, nei Mažojoje Lietuvoje. Dar Atgimimo metais laisvėjusioje Lietuvos spaudoje pradėta skelbti žinias apie sovietinių okupantų žvėriškumus. Nepaisant įvairiausių trukdymų apie tai šį tą pavyko parašyti *MLE* pirmuosiuose trijuose tomuose.

Mažoji Lietuva. Dail. Ansas Lymantas
Ntr. iš laikraščio *Lietuvos pajūrys*

Jei Lietuvoje būtų atsiradę išties sąžiningų tyrėjų, jie jau du dešimtmečius būtų galėję darbuotis nagrinėdami daugybę dokumentų bei liudijimų apie sovietinių okupantų nusikaltimus Antrojo pasaulinio karo pabaigoje ir pokariu Mažojoje Lietuvoje (tame tarpe ir Lietuvos valdose esančiame Klaipėdos krašte). Būtų buvę galima patikslinti daugelio konkrečių žvėriškumo aktų aplinkybes, apklausti daugybę nukentėjusių bei liudininkų, kurių prieš dvidešimtmetį dar buvo tūkstančiai. Tuo milžinišku darbu galėjo užsiimti ir Klaipėdos universitetas bei prie jo įkurtas Vakarų Lietuvos ir Prūsijos istorijos centras (VLPIC). Deja, šiame bare beveik nieko nebuvo nuveikta.

Kas dabar galėtų paneigti, kad Klaipėdos universitetas (kaip ir kitos Lietuvos institucijos) tyčiomis atidėliojo sovietinių karo nusikaltimų Mažojoje Lietuvoje tyrimus, laukdamas kol visa tai nugrims užmarštin, kol išmirs paskutinieji nukentėjusieji bei liudininkai.

Prabėgus keliolikai tokios neveiklos metų, 2004 m. staiga Klaipėdoje buvo sukrusta – it burtininko lazdelei mostelėjus (įtaresnieji įžvelgtų – nuaidėjus komandai iš Rytų pusės) buvo suburta grupelė asmenų, bandančių įrodyti, kad sovietinės okupacijos metais Mažojoje Lietuvoje nebūta baisesnių nusikaltimų. Tiems žmonėms (niekad rimtai nesidarbavusiems šiame bare) ėmėsi vadovauti jaunoji Silva Pocytė, iki tol tyrusi 1871-1914 metais veikusias lietuvių kultūrines draugijas, 2002 m. atitinkamų jėgų iškelta į VLPIC vadovės pareigas (beje, jau 2003 m. ši įstaiga buvo pervadinta, atsikratant kai kam nemielo Prūsijos vardo ir noro tyrinėti senovės prūsus bei jų gyventą kraštą).

Nesiremdama kokiais nors rimtesniais tyrimais, minėtos itin gausios medžiagos apie sovietinius karo bei pokario nusikaltimus Mažojoje Lietuvoje nagrinėjimu, S. Pocytės grupelė ėmėsi keistos veiklos – tai 2004 m. Klaipėdoje be oponentų ir bereikalingų liudininkų surengtame seminare, tai 2006 m. paskelbtame Kreipimesi – proteste dėl Mažosios Lietuvos gyventojų genocido dienos (spalio 16 d.) įrašymo į oficialių Lietuvoje Atmintinų dienų sąrašą, įrodinėdama, kad tame krašte ypatingų nusikaltimų nebūta, kad negalima kalbėti apie sovietinį genocidą, kurio esą nebuvo. Pagal klasikinių detektyvų logiką telieka paklausti "Kam tai naudinga?". Kodėl "nesurandant laiko" sovietų okupantų nusikalstamos veiklos rimtam tyrimui, tiek energijos skiriama sovietinio režimo veiksmų faktiškam teisinimui?

Matyt, retsykiais pasigirstančios šnekos apie sovietinius nusikaltimus Mažojoje Lietuvoje erzina tik Sovietų Sąjungos įpėdinę ir teisių perėmėją Rusiją, kurios dabartinis režimas itin uoliai ėmėsi dailinti sovietmečio ir Antrojo pasaulinio karo istoriją.

Nukelta į 4-tą psl.

SAVAITĖ LIETUVOJE

Lankėsi EK pareigūnas

Spalio 4 d. Lietuvos prezidentas ir premjeras su Europos komisijos nariu, atsakingu už transportą Jacques Barrot, Vilniuje aptarė Baltijos šalių regiono transporto infrastruktūros plėtrą. Susitikime pabrėžta Europos standarto geležinkelio linijos projekto "Rail Baltica" svarba keleivių ir krovinių tarp Baltijos ir Europos šalių pervežimo gerinimui.

V. Adamkus pažymėjo, kad būtina spartinti greitkelio "Via Baltica" projektą, kadangi automobilių eismo intensyvumas per paskutinius 10 metų išaugo daugiau kaip 10 kartų. Prezidentas pakvietė Europos komisiją aktyviau prisidėti prie dialogo su Rusija ir Gudija dėl tranzito ir pasienio punktų infrastruktūros gerinimo.

Premjeras Gediminas Kirkilas sakė, kad "Rail Baltica" yra Lietuvos ir visos Europos pirmumas, kadangi projekto įgyvendinimas sudarys sąlygas veiksmingai prisidėti prie svarbios Europos sąjungos transporto politikos nuostatos iš kelių dalį augančių prekių ir keleivių srautų perkelti į geležinkelį. Politinis susitarimas dėl projekto yra pasiektas.

"Družba" nebesidomės

BNS žiniomis, prezidentas Valdas Adamkus žada nebesigilinti į daugiau nei metus neva remontuojamo naftotieko "Družba" reikalus, kaip jis pranešė Vilniaus energetikos saugumo forumo spaudos konferencijoje. Nafta "Družba" naftotiekiu buvo tiekiama "Mažeikių naftai", tačiau pernai, įmonę pardavus lenkams, Rusija neva dėl gedimo nutraukė naftos tiekimą. Šiuo metu "Mažeikių nafta" importuoja naftą per Būtingės terminalą, tačiau toks apsirūpinimo nafta būdas yra gerokai brangesnis ir neigiamai atsiliepia bendrovės finansiniams rezultatams.

Lietuva ir Europos komisija ne kartą prašė Rusiją pateikti oficialią informaciją apie uždarytą naftotiekį "Družba", tačiau duomenų suinteresuotoms šalims iki šiol nėra pateikta. Rugsėjį Ukrainos Oleksandro Razumkovo ekonomikos ir politikos tyrimų centro energetikos programų direktorius Vladimiras Saprykinas pareiškė, kad nafta "Družba" į Lietuvą nebetekės niekada.

Lietuva jau seniai ieško alternatyvių žaliavos tiekimo būdų ir tikisi, kad viena iš galimybių gali tapti naftotiekis Odesa-Brodai-Plockas-Gdanskas, kuris sujungs Kaspijos ir Juodosios jūros regioną su Baltijos jūros regiono šalimis bei taps nauju tranzito keliu naftai į Europą. Minėto forumo metu Lietuvos, Lenkijos, Azerbaidžano, Ukrainos ir Gruzijos ministerijų atstovai pasirašė dokumentus, sudarančius sąlygas šio naftotiekio tiesimui.

Grįžo kandidatas

Iš Rusijos rugsėjo 26 d. grįžęs finansinėmis machinacijomis įtariamas buvęs "darbiečių" vadovas Viktoras Uspaskichas buvo suimtas oro uoste. V.Uspaskichas buvo registruotas kandidatu į laisvą seimo nario vietą spalio 7 d. Dzūkijos apygardoje vykusiuose rinkimuose. Vilniaus miesto 2-asis apylinkės teismas rugsėjo 27 d. paleido jį iš suėmimo ir skyrė jam namų areštą pusei metų. Iki rinkimų dienos galiojo visi V. Uspaskichui paskirti suvaržymai – jis negalėjo matytis su kitais įtariamaisiais byloje, privalėjo nuo 20 iki 8 val. būti namuose, jam buvo uždrausta išvykti iš Kėdainių ir lankytis viešose vietose.

Iki šiol skelbta, kad Darbo partijos "juodojoje buhalterijoje" galėjo būti per 8 mln. litų. Tačiau žiniasklaida neseniai pranešė, kad Darbo partija galėjo panaudoti tris kartus didesnes nelegalias pajamas. ELTA žiniomis, bylą sudaro daugiau nei 100 tomų medžiagos. Manoma, kad prokurorai ikiteisminį tyrimą turėtų užbaigti dar šiais metais.

Rinkimai Dzūkijoje

Rinkimuose spalio 7 d. Dzūkijos apygardoje varžėsi 10 kandidatų. Po dviejų savaičių Dzūkijos rinkimų apygardoje vyksiančiame antrajame seimo nario rinkimų rate tikriausiai susirungs konservatorių iškeltas teisininkas Kęstutis Čilinskas ir finansinėmis machinacijomis įtariamas buvęs Darbo partijos steigėjas Viktoras Uspaskichas. Kaip skelbia Vyriausioji rinkimų komisija, suskaičiavusi balsavimo rezultatus 34-iose iš 52 rinkimų apylinkių, K.Čilinskas gavo 29.63%, V.Uspaskichas – 20.58% rinkėjų balsų.

Seimo nario mandato taip pat siekė liberaldemokratų iškeltas buvęs disidentas Antanas Terleckas. Antrasis seimo nario rinkimų ratas bus rengiamas dėl per menko rinkėjų aktyvumo pirmajame. Dzūkijos apygardoje balsavo 20.82% visų rinkėjų. Dar 4.22% Alytaus miesto ir rajono gyventojų balsavo paštu ar namuose. Iš viso savo valią išreiškė 25.04% visų rinkėjų. Apygardoje registruota 39,925 rinkėjai. Kad seimo narys būtų išrinktas jau pirmajame rate, rinkimuose turi dalyvauti ne mažiau kaip 40% visų rinkėjų. Jei rinkėjų aktyvumas yra mažesnis, rinkimus laimi kandidatas, už kurį balsavo ne mažiau nei penktadalis visų apygardoje registruotų rinkėjų – šiuo atveju, 8,000. **RSJ**

Istorijos klastojimas

Atkelta iš 3-čio psl.

Todėl taip bijomasi ir žodžio "genocidas" – mat Jungtinių Tautų 1948.XII.9 konvencijoje tik genocidas išskirtas kaip ypatingas nusikaltimas prieš žmoniją – visai neparankus savo įvaizdį besidailinančiai Rusijai. Taip ir kitos valstybės (nuo Turkijos iki buvusios Jugoslavijos) žūtbūtinai bando išsisukti nuo kaltinimų būtent genocidu (kitokie nusikaltimai esąs tik menkniekis).

S. Pocytei su savo bendrais ėmus teisinti sovietinių okupantų veiksmus Mažojoje Lietuvoje, netrukus teks atitinkamai perrašyti ir Didžiosios Lietuvos istoriją.

Daugelis vyresnės kartos Lietuvos žmonių ir be kokių oficialių sprendimų prisimena ar buvo girdėję, kad sovietiniai okupantai Antrojo pasaulinio karo pabaigoje ir pokariu Mažojoje Lietuvoje siautėjo daug brutaliau nei Didžiojoje Lietuvoje. Vis dar tebėra gyvų liudininkų, atsimenančių nužudytų civilių gyventojų lavonais nusėtas Rytprūsių pakeles ir gyvenvietes – o tokių masinių bei užsitęsusių žudynių Didžiojoje Lietuvoje būta tik kai kur. Tad S. Pocytės pasekėjai galop turės paskelbti, kad visoje Lietuvoje sovietiniai okupantai beveik nieko blogo nepadarė, o vaisingai besidarbuojantis Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centras gal tik mulkina darbo liaudį šnekomis apie genocidą Lietuvoje, kurio esą gal ir nebuvę.

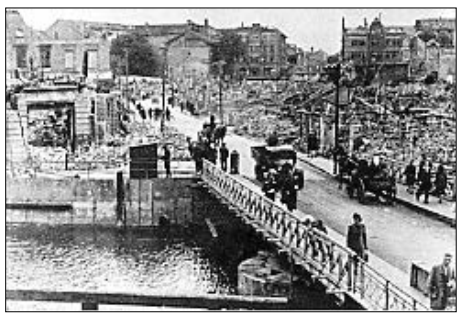

Antrajam pasauliniam karui baigiantis, Sovietų Sąjungos kariuomenė 1945 m. Klaipėdos prieigose degantis miestas, griuvėsiai, būriai benamių
Ntrs. *MLE* III t.

Istorijos klastojimo būdai

S. Pocytės bendražygis, Klaipėdos universiteto Istorijos katedros doktorantas H. Vitkus savo straipsnyje *Mažasis genocidas* (*Kultūros barai,* 2006, nr. 8-9, psl. 21) apie sovietų okupantų veiklą Mažojoje Lietuvoje rašė taip: "Pačių dokumentų, konkretiems prievartos prieš moteris aktams komentuoti, taip pat nėra daug. Tačiau jie indukuoja, kad atvirkščiai kai kuriems Mažosios Lietuvos enciklopedijos autorių teiginiams, **masinių prievartavimų aktualizuojamoje teritorijoje kalbamu laikotarpiu nebuvo"** (paryškinta mano – M.P.).

Sovietams okupuojant Mažąją Lietuvą (1944-1945), kraštas pavirto griuvėsiais ir nykia dykuma. Nuotraukoje – Sankt Lorenz (Salsk) vietovė
Ntr. iš leidinio *Niekieno žemė*

Tai tik vienas iš įžūlaus melo pavyzdžių, kai sovietinių okupantų nusikaltimus net nebandoma pridengti kokiais įmantresniais išvedžiojimais.

Per *MLE* rengimo metus man teko susipažinti su tokia gausa liudijimų bei dokumentų apie sovietinių okupantų siautėjimą Mažojoje Lietuvoje, kad šiandien net sunku suvokti dabartinių istorijos klastotojų užmačias. Juk nuo pat 1988 m. įvairiuose Lietuvos leidiniuose buvo publikuota daugybė žinių apie to krašto niokojimą ir jo gyventojų tragišką likimą, nuo pokario laikų tokias žinias daugsyk skelbė išeivijos spauda. Tačiau S. Pocytė bendrai gal pripažįsta tik Maskvos parengtus "oficialius dokumentus"?

Sovietinių laikų tikrovę, o ypač kruvinuosius Stalino laikus prisimenantys Lietuvos žmonės žino, kaip dažniausiai būdavo rengiami to meto "dokumentai" – rašant juose tik tai, kas būdavo naudinga režimui ar jo atskiriems sraigteliams, viską vaizduojant reikiama kryptimi. Karo pabaigos ir pokario suirutėje išvis apsieita be "dokumentų" – daugybė žmonių iššudyta, moterys prievartautos, nesivarginant dėl to aiškintis kokiuose nors popieriuose. Tad šiandien išties sąžiningi istorikai kruopščiai tiria ano meto "dokumentus" – ką bendro jie galėjo turėti su tikrove.

Tas pats H. Vitkus ten pat sovietinių okupantų veiklą teisino taip: "...ir Vakarų sąjungininkų (ypač prancūzų) okupuotose Vokietijos zonose vyko analogiški procesai". Kažkodėl tik niekam iki šiol neteko girdėti, kad Vakarų sąjungininkai būtų šimtais tūkstančių žudę civilius gyventojus (jei kol kas neliestume didžiųjų oro antskrydžių temos), kad jie ten būtų rengę brutaliausias skerdynes – kokias Mažosios Lietuvos Nemerkiemyje įvykdė sovietai. Kažkodėl ir milijonai Rytų ir Vidurio Europos gyventojų karo pabaigoje traukėsi ne į Rytus – pas "išlaisvintojus" sovietus, o į Vakarus – argi pas "kraugerius" prancūzus, anglus ir amerikiečius?

Tokių bandymų supainioti buvusius įvykius, visus sulyginti – esą visi buvę vienodai kalti – ir okupantai, ir okupuotieji, ir ateiviai iš Rytų, ir puolusieji iš Vakarų – dabar gausu, stengiantis kai kam naudinga kryptimi perrašyti naujesniųjų laikų istoriją.

Demokratinėje valstybėje niekam neturėtų būti draudžiama vis naujai aiškinti istoriją – betgi nenutylint svarbiausių faktų, "nepastebint" buvusių svarbiausių dalykų. Deja, aptartais atvejais pernelyg akivaizdu, kad vadinamieji tyrėjai iš Klaipėdos ėmėsi ne aiškintis buvusiųjų įvykių tikrąsias aplinkybes, o tik atitinkamoms jėgoms naudinga linkme vaizduoti praeitį.

Lietuvininkų likimas

Svetimų jėgų įtaka nesunkiai įžvelgiama ne vien vadinamųjų istorikų rašiniuose, bet ir platesniuose veiklos baruose. Pavyzdžiui, Atgimimo metais susikūrusi senųjų krašto gyventojų – lietuvininkų bendrija "Mažoji Lietuva" dar 1989 m. reikalavo pripažinti krašto gyventojų priverstinį iškeldinimą ir visokeriopą diskriminavimą, 1991 m. paskelbė pareiškimą "Dėl vykdyto etninio genocido buv. Klaipėdos krašte ir jo gyventojų teisių atstatymo", tuomet ne kartą protestavo dėl krašto kultūros paveldo tebesitęsiančio naikinimo.

Tačiau amžinybėn pasitraukus aktyviausiems kraštiečiams, atitinkamoms jėgoms profesionaliai surezgus intrigas, buvusią maištingą bendriją užvaldė kai kam tinkamesni žmonės – dar sovietmečiu liūdnai pagarsėjusi Rūta Mačiūnienė, o nuo 2004 m. – vis ta pati S. Pocytė su atvykėliais iš kitų kraštų, dabar neva atstovaujančiais Mažosios Lietuvos seniesiems gyventojams. Bendrijos veikla buvo pakreipta kai kam naudinga kryptimi – nutraukti protestai prieš gausias dabartines negeroves ir kitokia "nepatogi" veikla.

Dabar vadinamoji Lietuvininkų bendrija tam tikroms jėgoms tapo patogia širma, kuria dangstoma daugybė neviešintinų dalykų – nuo didžiųjų machinacijų Lietuvos pajūryje iki krašto istorijos perrašymo. Už tokią "sėkmingą" veiklą kai kam atsidėkojama, ramiau ir šiandieninei valdžiai – beveik fiktyvia tapusi organizacija dabar visai nepavojinga ir pelninga.

Taip uoliai trikdytas ir *MLE* rengimas. Antai, 2004 m. Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas (MELI) su Klaipėdos universitetu pasirašė sutartį dėl bendradarbiavimo toliau rengiant *MLE,* koordinatore – universiteto atstove paskiriant vis tą pačią nepamainomąją S. Pocytę.

Atitinkamas rezultatas – per trejetą "bendradarbiavimo" metų pati S. Pocytė taip ir neparašė *MLE* nei vieno straipsnio ("tai nepatiktų Rusijai"), nesulaukta universiteto žadėtos pagalbos, naujų talkininkų ir visa ko kita. Tad prie *MLE* III tomo rengimo Klaipėdos universitetas – S. Pocytės ir jos bendrų dėka – prisidėjo kuo mažiausiai. Tiesa, S. Pocytė ėmė cenzūruoti jau baigiamą *MLE* III tomą, siuntinėdama nurodymus – neminėti bloguoju sovietinio režimo veiklos Mažojoje Lietuvoje.

Dar viena veiklos kryptis minėtuose baruose – po truputį siekiama griežtai cenzūruoti visus Mažosios Lietuvos tyrimus, kad juos kai kas galėtų primygtinai kontroliuoti – neleisdamas minėti to, kas nenaudinga tam tikroms jėgoms. Žinantys, kas numatomas tokių tyrimų vyriausiuoju cenzoriumi, neabejoja, kad ateityje apie Mažąją Lietuvą tebus galima rašyti tik tai, ką leis pati Maskva.

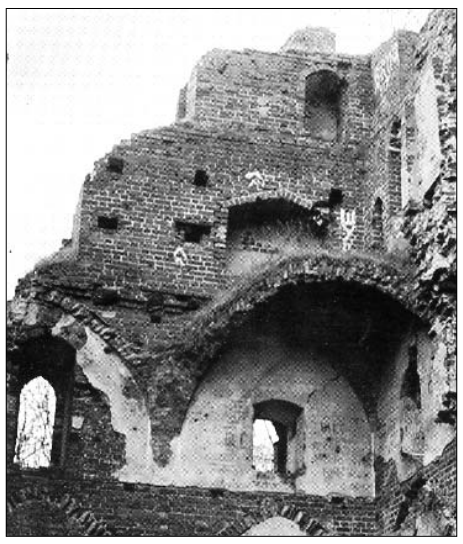

Balgos (Vasiolaje) pilies griuvėsiai "niekieno žemėje", Raudonajai armijai įsiveržus į Mažąją Lietuvą
Ntr. iš leidinio *Niekieno žemė*

Beliktų reklamuoti *Mažosios Lietuvos enciklopediją* – prašom paskaityti (ypač mažiau – nei ankstesnieji du – cenzūruotą trečiąjį tomą), kol dar ji nepateko į kokį būsimą uždraustų knygų sąrašą, kai to imsis vis gausėjantys Rusijos agentai Lietuvoje.

Išeivijos dalia

Nuo Atgimimo laikų Lietuvoje pradėti skelbti iki tol slapti sovietiniai dokumentai, vėliau ir rimtesnės studijos apie buvusią sėkmingą sovietinių organų veiklą, įsiskverbiant į lietuvių išeivių organizacijas, skaldant jas ir kiršinant, pakišant joms melagingas žinias.

Ta liūdna praeitis, berods, ir vėl atgimsta. Vėl darbuojasi kai kurie žinomi įtakos agentai, vis tankesniu "voratinkliu" (pasinaudojant ir žmonėmis Lietuvoje) apipinama lietuvių išeivija. Anot Vakarų specialistų, nelyg sugrįžtant šaltojo karo metams ten vėl pajustas Rusijos agentų antplūdis.

Šiandien tokia veikla išeivijoje gal net ir lengvesnė – išėjo amžinybėn karščiausieji Mažosios Lietuvos veikėjai. Kai kurie senatvės negalių kamuojami paskutiniai mohikanai (praeityje garsėję savo liepsninga publicistine kova prieš bolševikinius okupantus) šiandien – gausių "geradarių" apvelti klastingo svetimųjų jėgų voratinklio gijomis – jau beveik pasiruošę kapituliuoti ir išsižadėti savo ankstesnių pažiūrų – "gal gi sovietinis režimas nieko labai blogo ir nepadaręs Mažajai Lietuvai". Visa tai nerodo, kad išties ramus ir nerūpestingas gyvenimas ateityje lauktų ne vien suniokotosios Mažosios Lietuvos, bet ir visaip kamuojamos dabartinės Lietuvos.

Dr. Martynas Purvinas,
Mažosios Lietuvos enciklopedijos
vyriausiasis redaktorius
M. Purvinas, a/d 737 Kaunas-36 LT-50024, tel./faksas 8-37 762906, Lietuva
2007 m. balandžio 5 d.

Sovietų kariuomenei užimant Mažąją Lieuvą 1944-1945. Iš k. – susprogdintas Karalienės Luizės tiltas prie Tilžės per Nemuną; vokiečiai karo belaisviai Pagėgių apylinkėse; karo pabėgėlės Ntrs. iš M. Purvino rinkinio (*MLE,* III t.)

Duetas iš Lietuvos

Amerikos lietuvių fondo jubiliejaus proga JAV koncertavo Liveta ir Petras Kazlauskai

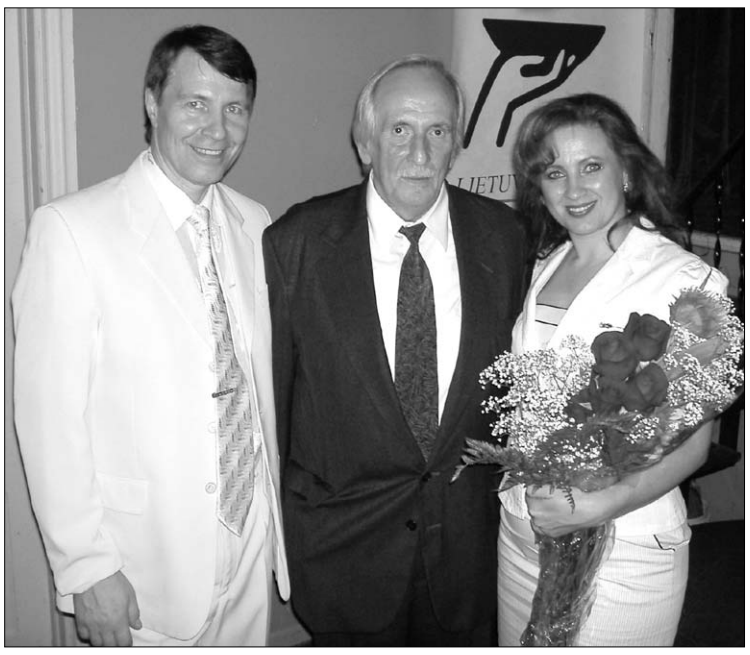

ALF tarybos pirm. Arvydas Tamulis (viduryje) ir dainininkai Liveta ir Petras Kazlauskai **Ntr. L. Misevičiaus**

LAURYNAS R. MISEVIČIUS

Po š. m. balandžio mėn. įvykusio Amerikos lietuvių fondo (ALF) metinio suvažiavimo tarybos direktoriai pradėjo planuoti svarbiausius renginius, skirtus fondo 45-mečiui. ALF kūrimuisi lemiamos įtakos turėjo JAV Lietuvių bendruomenė, kurios apylinkių nariai suaukojo stambias sumas, jau daugiau kaip 16 mln. dol. ALF plėtros komisijos narių sprendimu, ir 45 metų sukaktis suplanuota pažymėti pasitelkiant atskirus JAV LB padalinius.

Pirmą kartą sumanyta rengti atskirus koncertus kartu su keliomis Rytų pakrantės LB apylinkėmis bei kitomis vietinėmis lietuviškomis organizacijomis, prisidedant tose vietovėse ALF atstovaujantiems įgaliotiniams. Sunkiai ligai pakirtus vieną žymiausių Lietuvos estrados dainių Vytautą Kernagį, kuriam laikui teko atsisakyti jo koncertų JAV, nors jau buvo susitarta, kad "Dainos teatro" įkūrėjas šį rudenį viešės Jungtinėse Valstijose beveik du mėnesius ir koncertuos Amerikos lietuviams. Šiemet ALF sukaktį savo muzikiniais kūriniais garsino populiarusis Lietuvos pramoginių dainų atlikėjų duetas iš Kauno – Liveta ir Petras Kazlauskai.

Rugsėjo 29 d. Liveta ir Petras pradėjo savo koncertus Filadelfijos lietuviams. Vienos didžiausių JAV LB apylinkių valdybos ir LF įgaliotinės Dalios Jakienės pastangomis šventinis vakaras Lietuvių Muzikos Namuose praėjo tikrai įspūdingai. Jame dalyvavo arti 200 žmonių, daugelis į Lietuvos estrados žvaigždžių pasirodymą atvyko su savo atžalomis, netrūko ir "trečiabangių" jaunimo. Publika sėdėjo prie stalų, tačiau Kazlauskams dainuojant galėjo ir šokti – toks kabaretinio stiliaus koncertas visiems labai pakėlė nuotaiką.

Prieš prasidedant atlikėjų iš Lietuvos pasirodymui, į susirinkusius kreipėsi Fondo tarybos pirmininkas Arvydas Tamulis. Jis savo kalboje dėkojo ALF nariams už ištisus 45 metus gaunamą paramą, kvietė jaunąją išeivijos kartą tapti Fondo nariais, nepamiršti atsakingumo už lietuvių tautinį palikimą visame pasaulyje ir pasiryžti toliau ruošti finansinę dirvą lietuviškos veiklos ateičiai.

Kiti koncertai

Iš Filadelfijos Kazlauskų dueto koncertų rengimo estafetę perėmė Klyvlando lietuvių telkinys. Čia jų pasirodymas įvyko spalio 6-ąją, 7 v.v. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijoje.

Po to Liveta ir Petras keliavo į Floridą, kur jų koncertas įvyko spalio 13, šeštadienį, 6.30 v.v. "Wellington Community Center" patalpose Wellington.

Vėliau Lietuvos estradinės muzikos atlikėjų duetas dar svečiuosis pas Atlanta, GA, lietuvius: jų pasirodymu vietiniame "Red Top Mountain State Park & Lodge" Cartersville miestelyje spalio 21-ąją, sekmadienį, 3 v.p.p. rūpinasi JAV LB Atlanta, GA, apylinkės kopirmininkė Laura Vincaitytė-Moore (į ją prašome kreiptis dėl bilietų tel. 404-931-8350 arba el. paštu laura.vincaityte@comcast.net).

Kita Kazlauskų kelionės po JAV Rytų pakraštį stotelė – Niujorke. Lietuvių dueto koncertą rengia JAV LB apygarda su pirmininke Ramute Žukaite priešakyje. Čia dueto koncertas įvyks spalio 27, šeštadienį, 6 v.v. Maspeth, NY – Viešpaties Atsimainymo lietuviškos parapijos salėje (dėl bilietų kreipkitės tel. 516-353-1229 arba el. paštu ramutezukas@hotmail.com).

Kazlauskų baigiamasis koncertas numatytas Rochester, NY, lapkričio 4, sekmadienį, po pamaldų lietuvių kalba (apie 12.30 v.p.p.) šio miesto lietuviškosios Šv. Jurgio parapijos salėje (dėl informacijos ir bilietų kreipkitės į ALF įgaliotinį Rochester, NY, apylinkėse Rimvydą Tamošiūną tel. 585-662-5313 arba el. paštu vidukas@aol.com).

Vytauto Pociūno žūties byla

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Kaip teigia žiniasklaida (Bernardinai.lt, 2007.VIII.30), europarlamentaras Vytautas Landsbergis išplatino pareiškimą dėl stiprėjančių pastangų išardyti darbo grupę, tiriančią Vytauto Pociūno žūties aplinkybes. Pareiškime teigiama:

"Jeigu neskaidrumo šalininkams pavyks išardyti premjero potvarkiu sudarytą darbo grupę V. Pociūno žūties aplinkybėms tirti, Tėvynės sąjungai derėtų paremti laikinai atidėtą Piliečių santalkos idėją sudaryti nepriklausomą visuomeninę darbo grupę. Į ją savo noru galėtų ateiti ir valdžios pareigūnų kaip Lietuvos piliečių. Grupė svarstytų, regis, tai, kas kompleksiškai netiriama: V. Pociūno išstūmimą iš VSD, nepaprastai skubų jo išsiuntimą iš Lietuvos ir žūtį prieštaringomis aplinkybėmis prieš metus Breste.

Konstitucija niekam nedraudžia, priešingai, garantuoja piliečių teisę sudaryti asociacijas bet kurio bendro, juolab viešojo, intereso pagrindu, svarstyti bet ką ir turėti bei reikšti savo nuomonę. Jeigu valdžia draustų arba kliudytų tai daryti, ji elgtųsi nekonstituciškai. Piliečiai, įgyvendindami šias savo teises, elgiasi konstituciškai. Platesnės skaidrumo ir teisingumo kaip viešojo intereso asociacijos pagrindą galėtų sudaryti Piliečių santalkos, Tėvynės sąjungos, Lietuvos Sąjūdžio nariai bei dalyviai".

Iš tikrųjų, pastangos akivaizdžią žmogžudystę paversti nelaimingu atsitikimu, vengimas ją tirti iki aiškios bylos baigties prilygsta (labai panašu) kagėbistinio pėdsako bei braižo naikinimui. Bylos sukeltą rezonansą gesinti nevalia, todėl europarlamentaro siūlymą turėtų paremti paminėtos organizacijos bei atskiri piliečiai. Visuomeninei komisijai sudaryti užtenka europarlamentaro pateiktos iniciatyvos. Tokia komisija galėtų aprėpti ne vien kodeksų bei vyriausybės užduotimi numatytas aplinkybes, bet ir visas, kurios leistų iškelti naujus klausimus teisėsaugos institucijoms bei, remiantis sukaupta gausesne medžiaga, padaryti patikimas išvadas. Komisija galėtų ir turėtų įvertinti valstybės institucijų bei žiniasklaidos elgesį, sąmoningai ar nesąmoningai atsainiai tiriant valstybei svarbią bylą, skleidžiant melagingą informaciją visuomenei.

KANADOS ĮVYKIAI

Dėmesys šiaurei

Ministeris pirmininkas S. Harper lankėsi vieninteliame Kanados giliavandeniame *Churchill* (Manitoba) uoste. Jis supažindino su vyriausybės planais ir pagalba, gerinant Kanados šiaurės rajonų ekonomiką. Šis uostas labai svarbus susisiekimo centras Kanados grūdų augintojams, turistams. Tai – vienintelis kelias į *Nunavut* kasyklas ir *Northwest Passage*. Federacinė ir provincijos vyriausybės skiria 40 mln. kelių ir 8 mln. uosto atnaujinimui. *Hudson Bay* geležinkelio verslovė irgi duoda 20 mln. šiauriausios 1,300 km geležinkelio atkarpos remontui. Ministeris pirmininkas pristatė 26 projektus, kurie atliekami pagal tarptautinių poliarinių metų programą. Yra tiriama gyvūnijos apsauga, šiaurės vandenų tarša ir kitos sritys. Programose, tiriant Arkties vandenyną ir Antarktidos žemyną, dalyvauja 50,000 mokslininkų iš 60 valstybių.

Afganistane tarnaujančius Kanados karius aplankė vyriausybės atstovai – užsienio reikalų ir tarptautinių ryšių ministeriai M. Bernier ir B. Oda. Jie domėjosi karių buities ir darbo sąlygomis. Svečiai pranešė, kad Kanada skiria 25 mln. dol. Afganistanui, daugiausia Kandaharo provincijai maisto produktams įsigyti. Pusei milijono skurstančių afganistaniečių jau išdalinta daugiau kaip 8,700 tonų įvairaus maisto davinių. Tuo pat metu Afganistane lankėsi liberalų partijos gynybos kritikas D. Coderre. Atvykusiam be vyriausybės pagalbos liberalų pasiuntiniui nebuvo progos susitikti su armijos pareigūnais. D. Coderre, tik kaip privatus asmuo, kalbėjosi su kariškiais, primindamas jiems liberalų partijos nuostatą, kad misija neturėtų būti pratęsta, pasibaigus numatytam terminui 2009 vasario mėn.

Rinkimai Labradore ir Newfoundlande baigėsi progresyviųjų konservatorių ir jų vadovo Danny Williams pergale. Jie laimėjo antrąjį terminą didele rinkėjų balsų persvara, sumažindami opozicinių partijų atstovų skaičių. Liberalai prarado 8 vietas, vietoje buvusių 11 išrinkti tik 3 atstovai. Pralaimėjimą patyrė pats jų vadovas G. Reid. NDP išsaugojo vieną turėtą vietą, ją laimėjo šios partijos vadovė L. Michael. D. Williams ir jo vadovaujami konservatoriai pirmą kartą nuo 1949 metų, kai šios teritorijos tapo Kanados dalimi, susilaukė tokio palaikymo – už juos balsavo beveik 70% rinkėjų. Liberalams pirmą kartą tokie nesėkmingi rinkimai. Dviejose rinkiminėse apylinkėse rinkimai atidėti vėlesniam laikui. Vienoje – dėl kandidato netikėtos mirties, kitoje – dėl kandidato ligos, jie abu buvo liberalų partijos atstovai.

Rytinės Kanados uostai gali pasitarnauti valstybės ekonomikai daug sėkmingiau. Tokią išvadą pateikė rytinių provincijų galimybių tyrimo agentūra ir jos vadovas P. MacKay. Krovinių pervežimas laivais šių provincijų uostuose iki 2025 m. galėtų pasiekti 3.4 bln. apyvartą ir sukurti 61,000 naujų darbo vietų, tačiau daugelis uostų nepanaudojami pagal galimybes. Federacinė vyriausybė skiria uostų atnaujinimui 2 bln.dol., tačiau reikia vieningos gerai apgalvotos programos, kaip geriau panaudoti laivybą krovinių pervežimui.

Paskirtas naujas Kanados centrinio banko valdytojas. M. Corney, būsimasis Kanados monetarinės politikos tvarkytojas – Harvardo ir Oksfordo universitetų auklėtinis, turintis geros patirties žymiose finansinėse bendrovėse. Šiuo metu jis dirba federacinės finansų ministerijos patarėju, yra dirbęs ir Centriniame banke. Jis perima vadovo vietą itin geromis sąlygomis. Kanados doleris jau pralenkęs amerikietiškąjį. Kanadiečių užimtumo rodikliai patys geriausi per pastaruosius 30 metų. Kanados centrinio banko valdytojui teks atidžiai reguliuoti valstybės finansinę politiką, siekiant išvengti galimos infliacijos ir jos padarinių.

Pirmasis valstybės astronautas Marc Garneau primena, kad Kanada privalo atnaujinti savo erdvių tyrinėjimo programą. Kažkada pirmavusią šioje srityje mūsų valstybę jau lenkia Kinija, Indija, Brazilija ir ypač Rusija, skubančios kurti ir įgyvendinti erdvių programas. Mūsų planetą gaubianti erdvė labai svarbu aplinkosaugoje, ryšių sistemoje. Ji ir galimų gamtos išteklių saugykla, todėl didžiausios pasaulio valstybės stengiasi įsitvirtinti ir ten. Nuo 1999 metų Kanados šiai sričiai skiriamos lėšos – 300 mln. dol. – nesikeičia.

Kanada taps pirmoji valstybė, kuri pagal Pasaulinės sveikatos apsaugos organizacijos programą gamins ir eksportuos pigius vaistus nuo AIDS Afrikos valstybėms. Vaistų kūrėjai atkakliai gina savo autorines teises. Tik su Pasaulinės sveikatos organizacijos leidimu ir nedideliais kiekiais leidžiama gaminti pigesnes patentuotų vaistų versijas ir parduoti valstybėms, kurios nepajėgia pasigaminti ar nusipirkti tokių vaistų. Kanados *Apotex Inc.* įsipareigojo per dvejus metus pagaminti 260,000 *TriAvir* paketų. Jie bus siunčiami į Ruandą, kur daugiau kaip 2% gyventojų užsikrėtę AIDS. **SK**

MŪSŲ TĖVYNĖJE

GRĄŽINTAS IŠ JAV

Finansiniais nusikaltimais įtariamas buvęs EBSW pirmininkas Gintaras Petrikas rugsėjo 20 d. buvo pargabentas į Lietuvą, kur teisme sprendžiama dėl kardomosios priemonės skyrimo. EBSW pirmininkas JAV buvo sulaikytas prieš 3 metus. Rugpjūčio pabaigoje G. Petrikas sutiko būti išduotas Lietuvai. JAV Kalifornijos valstijos centrinės apygardos teismas 2006 m. nusprendė jį išduoti Lietuvai, bet jis šį sprendimą apskundė. Nuo Lietuvos teisėsaugos slapstęsis 7 metus, jis kaltinamas iššvaistęs EBSW turtą ir pasisavinęs apie 80 mln. Lietuvos gyventojų indėlių. Nuo 1992 iki 1995 m. EBSW koncerno bendrovė KHK iš gyventojų surinko daugiau nei 344 mln. litų. Investicinei bendrovei savo santaupas patikėjo 15,600 žmonių, kuriems ji liko skolinga apie 80 mln. litų. Iš Lietuvos valstybinio komercinio banko, kurio valdymu rūpinosi EBSW, buvo iššvaistyta apie 111 mln. litų. Iš šalies įmonių, susijusių su EBSW, valstybė nesusigrąžino apie 144 mln. litų paskolų. Jei teismas pripažins G. Petriką kaltu ir paskirs laisvės atėmimo bausmę, laikas, praleistas JAV kalėjime, bus įskaitytas į bausmės laiką.

SVEIKATOS APSAUGA

Lietuvos sveikatos apsaugos sistema užima 26 vietą Europoje, kaip Briuselyje paskelbė Nepriklausoma sveikatos paslaugų žinovų organizacija, įvertinusi 27 ES šalis, taip pat Norvegiją bei Šveicariją. Ji sveikatos paslaugų rodiklį skelbia kasmet, siekdama didinti sveikatos apsaugos sistemų skaidrumą Europoje. Pernai Lietuva buvo paskutinėje vietoje. Šiais metais geriausiai įvertinta Austrijos sveikatos apsauga, nedaug atsilieka Olandija, Prancūzija, Šveicarija ir Vokietija. Lietuva – 26, aplenkusi tik Lenkiją, Bulgariją ir Latviją. Šalys buvo vertinamos pagal 30 kriterijų, įvertinančių tokias sritis, kaip pacientų teisės ir jas ginantys įstatymai, laukimo patekti pas gydytoją laikas, išgijimo nuošimtis po širdies infarkto, mirtingumas nuo vėžio per 5 metus, naujausių vaistų prieinamumas. Taip pat buvo įvertinta, ar stomatologinės paslaugos įtrauktos į valstybinę sveikatos sistemą, kiek atliekama kataraktos operacijų šimtui tūkstančių gyventojų. Organizacijos vadovo J. Hjertqvist teigimu, Lietuva vėl prastai įvertinta ir dėl to, jog vertintojai neatsižvelgė į už kyšius gydytojams gaunamas paslaugas. Pasak jo, ir kitose Rytų Europos šalyse neoficialus atsilyginimas gydytojams yra rimta problema. Pagal pinigų, skiriamų sveikatos apsaugai, panaudojimo efektyvumą šiemet pirmauja Estija, gerokai aplenkusi tokias turtingas šalis, kaip Liuksemburgas ar Šveicarija. Lietuva – septyniolikta, skelbia DELFI.

TRŪKSTA MOKYTOJŲ

Lietuvos darbo biržos (LDB) duomenimis, šalyje trūksta per 1,500 mokytojų, ypač rajonuose, kur sunkiai užpildomos laisvos vietos, ypač anglų ir lietuvių kalbų, matematikos, informacinių technologijų, praneša DELFI. Š.m. sausio-rugsėjo mėnesiais LDB įregistruotos 169 laisvos darbo vietos pradinio ugdymo mokytojams, 59 – ikimokyklinio ugdymo specialistams. Lietuvoje reikia įvairių specialiųjų pedagogų bei metodininkų. Šalies mokyklose tuščia 781 bendrojo ugdymo mokytojo kėdė, reikia 335 auklėtojų ir socialinių pedagogų. Specialistų trūksta ir įvairiose profesinėse mokyklose – humanitarinių mokslų ir meno, socialinių mokslų, verslo ir teisės mokytojų, gamtos mokslų, matematikos ir kompiuterijos specialistų, taip pat inžinerijos, gamybos ir statybos, paslaugų ir saugos mokytojų, sveikatos priežiūros ir socialinės apsaugos sričių mokytojų. SEB Vilniaus banko analitikų žiniomis, antrąjį š.m. ketvirtį švietimo darbuotojų vidutinis mėnesinis darbo užmokestis siekė 1514 Lt ir buvo 17% mažesnis negu visos šalies vidurkis. Mažiau šiuo metu per mėnesį vidutiniškai uždirba tik užimtieji žemės ūkio (1427.4 Lt), viešbučių ir restoranų (1069.1 Lt) sektoriuose. Statistikos departamento duomenimis, š.m. antrą ketvirtį vidutinis mokytojo atlyginimas siekė 1793 Lt. "Į rankas" pedagogai vidutiniškai gauna 1345 Lt. Vidutis atlyginimas Lietuvoje - 1826 Lt (1367 Lt "į rankas").

GRIEŽTINS TAISYKLES

Kauno valdžia dėl nuolatinių gyventojų skundų griežtins alkoholio prekybos kioskuose taisykles. Kaip praneša DELFI, ypatingai daug nusiskundimų gaunama iš mokytojų dėl prekybos alumi šalia mokyklų. Yra kioskų savininkų, kurie neperka leidimų, daug kioskų stovi nelegaliai, nemažai jų yra apleistų, gadinančių miesto vaizdą. Kauno savivaldybėje sudaryta darbo grupė, kuri koordinuos kioskų kontrolę. Vyks leidimų tikrinimai, nelegalūs būs iškeldinti. Kitais metais ketinama 50 kioskų iškeldinti. Kaune iš viso yra apie 700 kioskų, iš kurių maždaug pusė neturi leidimų. Apie 150 kioskų yra apleisti, ir jokia veikla juose nevykdoma. **RSJ**

LIETUVIŲ TELKINIUOSE

Prie Kryžiaus kelio stotelės Hamiltono klebonas kun. A. Šarka, OFM, diakonas B. Belickas, OFM, ir skaitovė A. Gedrienė

Valdybos pirmininkė A. Žilvytienė dėkoja Elenai Liaukuvienei už šiltą priėmimą

Hamilton, ON

AUŠROS VARTŲ PARAPIJA. Šiokiadieniais Mišios 9 v.r. Sekmadieniais 9 val. (votyva) ir 10.30 val. (suma). St. Catharines šeštadieniais Mišios 4 v.p.p. Dėl išsamesnės informacijos skambinti į kleboniją tel. 905 522-5272.

ŠV. RAŠTO GRUPELĖS renkasi spalio 19, penktadienį, rytą po šv. Mišių šventovėje, o vakarinė grupė – 7 v.v. klebonijoje.

KLK MOTERŲ DR-JA kviečia visus į muzikinį spektaklį "Oliver", kuris įvyks lapkričio 11, sekmadienį, 2 v.p.p., Burlington Drury Lane teatre. Prašome užsisakyti bilietus iš anksto iki spalio 14 d. pas Žibutę Vaičiūnienę, 905 689-7464. Kaina $22.

PARAPIJOS ATLAIDAI – lapkričio 18 d. per antras 10.30 v.r. šv. Mišias. Procesijos su Švenčiausiuoju nebus. Po iškilmingų šv. Mišių Jaunimo centre – suneštiniai pietūs. Dėl papildomos informacijos kreiptis į Reginą Choromanskis, tel. 905 527-6440 arba Valeriją Šniuolis, tel. 905 549-6792. **Inf.**

A.a. ANELEI URBONAVIČIENEI mirus Hamiltone, jos atminimui, reikšdami užuojautą jos vyrui Stasiui, vaikams Vidai, Ritai, Kęstui, Algiui ir visai jų šeimai, Kanados lietuvių fondui aukojo po $20 Z. Čečkauskas, J.Krištolaitis.

HAMILTONO LIETUVIŲ PENSININKŲ KLUBO narių susirinkime tylos minute prisiminta mirusi pirmininkė a.a. Aldona Matulicz. Diakonas Bernardas Belickas, OFM, sukalbėjo maldą ir tarė atitinkamą įvadinį žodį. Valdybos nariai padarė pranešimus. Valdyba išrinkta dvejiems metams. Pirmininkei mirus, reikėjo išrinkti pirmininką vienerių metų kadencijai. Išrinktas susirinkimui pirmininkavęs J. Krištolaitis. Pasivaišinę ponių suneštais gardumynais ir kavute dalyviai išsiskirstė. **JK**

KLK MOTERŲ DR-JOS HAMILTONO SKYRIAUS valdybos pakviesti, parapijiečiai rugsėjo 29 d. ėjo Kryžiaus kelią Bishop A Tonnos parke. Valdybos užsakytas autobusas atvežė gausų būrį žmonių. Šį kartą galėjom priimti ir kelis žmones su vežimėliais. Iš viso susirinko daugiau kaip 60 maldininkų. Klebonas kun. Audrius Šarka, OFM, ir diakonas Bernardas Belickas, OFM, paruošė lankstinukus su tekstu pagal popiežių Benediktą XVI. Penkiolika skaitovų buvo pasiruošę perskaityti popiežiaus mintis. Vedami savo dvasiškių, su Kryžiumi, giesme ir malda ėjome nuo stoties prie stoties, kiekvienoje palikdami po uždegtą žvakę. Sugiedojus baigiamąją giesmę, valdybos pirm. Alina Žilvytienė pakvietė visus į St. Elizabeth Village svetainę, kur, kaip ir pernai, su garuojančia kava mūsų jau laukė Elena Liaukuvienė. Valdybos pirmininkė išreiškė viltį, kad visi pajuto šio užsiėmimo prasmę ir šventumą. Ji pasidžiaugė nepaprastai puikia rudens diena ir, kad parapijiečių būrys šiemet buvo gerokai gausesnis nei pernai. Padėkojo visiems, kurie pinigine auka, skaniais kepiniais, raiškiu skaitymu ar tiesiog dalyvavimu prisidėjo prie šio, jau tradiciniu tampančio žygio. Elenai Liaukuvienei buvo įteiktas baltos rožės krūmas, kuris bus pasodintas parke. A. Žilvytienė pažadėjo, kad kasmet mes prisidėsim prie jo gražinimo, o po 15 metų galbūt galėsim pasidžiaugti visu rožynu. Buvo dalinta knygutė *Mūsų keliai Kanadoje* – apie KLK Moterų draugijos veiklą. Vėliau visi vaišinosi valdybos užsakyta "pica" bei gausiai suneštais pyragais ir kava. Po vaišių atvykęs autobusas parvežė daugelį namo. Džiaugėmės galėję pabendrauti ir sutvirtėti tikėjime. Tikrai žinome, kad kitais metais vėl susirinksime drauge pasimelsti Kristaus Kryžiaus kelyje.

KLKM DR-JOS HAMILTONO SKYRIAUS VALDYBOS posėdyje buvo vienbalsiai nutarta 1000 dol. auka paremti Kauno Šventosios Dvasios (Šilainių parapija) šventovės įrengimo darbus. Visiems darbams ten vadovauja hamiltoniečiams gerai pažįstamas naujasis klebonas kun. Emilis Jotkus.

KLKM DR-JOS HAMILTONO SKYRIAUS visuotinis narių susirinkimas įvyks spalio 21 d., po 10.30 val. šv. Mišių. Kviečiami visi dalyvauti. Bus paskaita, – *Moteris Šventajame Rašte*. Ją skaitys klebonas kun. Audrius Šarka, OFM. **ME**

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST **ROBERTAS NEKRAŠAS**

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ĮAUGĘ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŪS ĮRANKIAI

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILLSON ST.E., ANCASTER, Ont. TEL. (905) 648-9176

Dosnus milijonierius

Plunksnos brūkšniu jis įamžino savo meilę tautai, artimui, Lietuvai...

Kiekviename iš mūsų glūdi noras palikti ateičiai nors mažą dalelytę savęs, palikti pėdsaką mūsų nuveiktų darbų, mūsų gyvenimo... Paprastai, taurios sielos asmenybėse šis jausmas glūdi labai giliai, sąmoningai to nesiekdami, jie toliau eina vingiuotais gyvenimo takais, savo švelniu žvilgsniu ir tyru gerumu paliesdami tai vieną, tai kitą. Ir mes net nejaučiame, kai jiems mus palietus, mūsų gyvenimas keičiasi. Tai suvokiame tik tada, kai užgęsta jų akių šviesa, kai išryškėja jų žengtų žingsnių gilūs pėdsakai…

A.a. dr. Vytautas Užgiris mirė staiga 2006 m. birželio 25 d. Kaune. Šis įvykis, pribloškęs šeimą, artimuosius, po pasaulį plačiai nenuaidėjo, tačiau labai palietė mus visus, kurie pažinojo šį švelnaus žvilgsnio, tauraus gerumo žmogų.

2007 m. liepos mėn. Amerikos lietuvių fondo suvestinėje ataskaitoje įrašyta eilutė: "Vytautas I. Užgiris – palikimas — $1,399,799.99". Plunksnos brūkšniu a.a. dr. Vytautas Užgiris įamžino savo meilę tautai, artimui, lietuvybės plėtotei ir tęstinumui. Įamžino taip, kaip ir gyveno, per Amerikos lietuvių fondą, paliesdamas daugelį.

Dr. Vytautas Užgiris gimė 1931 m. Puziškiuose, Tauragės apskrityje. 1944 m., kartu su šeima, pasitraukė į Vokietiją. Į JAV atvyko 1950 m. Dr. Užgiris buvo medicinos ir fiziologijos daktaras, iki 1986 m. tyrinėtojo darbą

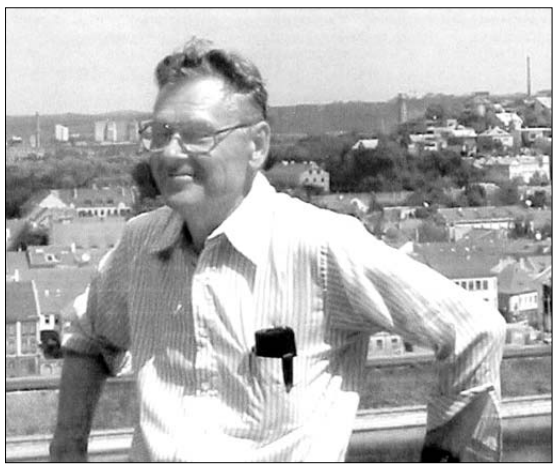

Dr. Vytautas Užgiris

dirbęs Harvard School of Public Health. Dr. Užgiris padėjo redaguoti P. Čepėno knygą *Naujųjų laikų Lietuvos istorija;* užbaigė antrąjį tomą autoriui mirus.

Svarbiausia, jog jis buvo a.a. dr. Inos Čepėnaitės-Užgirienės vyras, Birutės Užgirytės-Jasaitienės, Sarūno, Egidijaus ir Otilijos Užgirytės-Barkauskienės brolis, dėdė ir pusbrolis. Worcester, MA Lietuvių bendruomenės apylinkės ir parapijos choro narys, kultūrinių bei labdaros organizacijų rėmėjas; JAV ir Kauno gyventojas; lietuvis.

Šiais metais Amerikos lietuvių fondas švenčia 45 metų veiklos jubiliejų. Amerikos lietuvių fondas yra viena reikšmingiausių lietuvių išeivijos organizacijų. Amerikos lietuvių fondas auga mūsų tautiečių nuoširdumo, gerumo ir dosnumo dėka, tokių asmenybių, kaip a.a. dr. Vytautas Užgiris. **ALF inf.**

Jauni lietuviai Vietinėje rinktinėje Lietuvoje. Pirmas iš kairės – Juozas Bendoraitis, miręs Kanados Londone (1926-2007) Ntr. E. Petrausko

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Dėl klimato atšilimo Baltijos jūros gelmėse atsirado ryklių, kurių anksčiau niekada nebuvo. Atsirado ir didelių vorų, kuriems Lietuvos klimatas būdavo netinkamas. Iš Vokietijos upių plūsta ir vėžiai, kurie naikina mažuosius. Seimo Ekonomikos k-to pirmininkės B. Vėsaitės teigimu, vyriausybė turėtų labiau rūpintis šiuo klausimu. **ELTOS inf.**

***TŽ* bendradarbis S. Kasparas** atsiuntė D. Britanijoje leidžiamų dienraščių *Recorder, Daily Express, The Times, Sunday Express* iškarpas, kurios atskleidžia nusikaltėlių pasaulį. Pridėtame laiškelyje bendradarbis rašo: "Gėda! Niekuomet negalvojau, kad lietuviai taip niekšingai elgtųsi ir darytų gėdą savo tautai".

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose -

TALKA **LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS**

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 55 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	
kasd.pal.čekių sąsk. iki	0.75%
santaupas	1.00%
kasd. pal. taupymo s1sk.	0.75%
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius	2.50%
180 dienų indėlius	2.50%
1 m. term. indėlius	4.00%
2 m. term. indėlius	4.00%
3 m. term. indėlius	4.10%
4 m. term. indėlius	4.20%
5 m. term. indėlius	4.35%
RRSP ir RRIF (Variable)	1.00%
1 m. ind.	4.00%
2 m. ind.	4.00%
3 m. ind.	4.10%
4 m. ind.	4.20%
5 m. ind.	4.35%

PASKOLAS	
Asmenines nuo	8.50%
nekiln. turto 1 m.	6.80%

- *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai*
- *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mln. dol. ir Kanados valdžios iki $100,000.00 sumos draudimu*

Sekite kasdienę informaciją apie nuošimčius TALKOJE
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ - INTERAC KORTELĖ
TINKLAPIS: www.talka.ca

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

St. Petersburgo, FL, lietuvių bendruomenėje ilgus metus veikė lituanistinė mokykla "Saulė". Prieš vienerius metus buvo nutrauktas jos darbas. Bet šiais metais rugpjūčio 26 d. Lietuvių klubo patalpose įvyko tėvų susirinkimas, kuriame nutarta atgaivinti "Saulės" mokyklos veiklą. Šiame susirinkime buvo išrinkta vedėja Edita Navickienė ir tėvų komitetas. Lietuvių klubo vadovybė mokyklos reikalams paskyrė mažąją salę. Pamokos vyks sekmadieniais 9-12 v.r. Rugsėjo 9, sekmadienį, vyko pirmosios pamokos. Tą sekmadienį, pavalgius pietus, Lietuvių klubo patalpose jo pirm. L. Kynienės pakviesta kalbėjo buvusi ilgametė vedėja V. Meiluvienė, trumpame žodyje užsimindama apie lietuviškos mokyklos svarbą šeimoms, turinčioms mažus vaikus. Taipgi ji palinkėjo naujai vedėjai E. Navickienei sėkmės. Pastaroji padėkojo už pasitikėjimą pažymėdama, kad per porą savaičių reikėjo pasiruošti darbui. Taipgi priminė, kad užsiregistravo 27 mokiniai. E. Navickienė padėkojo Lietuvių klubo kultūros būrelio pirm. A. Karnienei, klubo pirm. L. Kynienei ir buvusiai mokyklos vedėjai V. Meiluvienei. Abi vedėjos buvo apdovanotos gėlių puokštėmis. Popietės dalyviai šiltai priėmė naują vedėją, linkėdami jai geriausios sėkmės.

Naujieji lietuviai ateiviai Amerikoje svarsto grįžimo į Lietuvą klausimą. Ir darbdaviai Lietuvoje pastebi, kad po truputį pradeda sugrįžti svetur iškeliavę tautiečiai. Tačiau, darbdavių manymu, procesas vyksta ne dėl valdžios vykdomų programų, o dėl pasikeitusių ekonominių sąlygų Lietuvoje. Esą išeiviai vėl sugrįš, kai įsitikins, kad gimtinėje gali susikurti gerovę. Ernestas, išgyvenęs 10 metų JAV-se, su šeima spalio mėnesį sugrįžta į Lietuvą. Jie anksčiau buvo sugrįžę apsižvalgyti. Nustebo, kad krašte viskas pasikeitė gerojon pusėn. Ernestas Amerikoje dirbo vadovaujamą darbą statybų ir transporto srityse. Lietuvoje pasiteiravęs gavo 10 darbo pasiūlymų. Viena – visai nemenka pozicija statybos bendrovėje. Jis taipgi sako, pats pastebėjęs, kad vis daugiau tautiečių iš Amerikos išvyksta atgal į gimtąjį kraštą. Iš Amerikos žmonės pradėjo investuoti pinigus Lietuvoje. Tai esąs ženklas, kad čia ekonomika gerėja. Žmonės esą taipgi galvoja, kad Amerikoje gyvenimas yra kiekybė, o ne kokybė.

Danas Astrauskas, Lietuvos verslo darbdavių konfederacijos direktorius, tvirtina, kad iš tikrųjų pradeda grįžti išvykėliai. Į vienos statybos įmonę sugrįžo 15 žmonių prieš penkerius metus išvykę svetur. Pasak Astrausko, kai Lietuvoje materialinė būklė pagerėjo, tai jie ir sugrįžo. O Airijoje esą darbdaviai jau ne taip, kaip anksčiau, žiūri į lietuvius, kuriuos pradėjo nukonkuruoti darbininkai iš Rumunijos ar Bulgarijos – pigesnė darbo jėga.

Karaliaučiaus kraštas

Šią vasarą, Karaliaučiaus krašto LB pirm. S. Šamborskio sumanymu, Kačerginėje buvo surengta stovykla "Merkurijus", sutraukęs lietuvių vaikų iš Gumbinės, Lazdynų, Gastų ir Karaliaučiaus. Čia jie ne tik poilsiavo, bet ir rengėsi Pasaulio lietuvių dainų šventei. Buvo parengta Mažosios Lietuvos folkloro programa. Į pagalbą parengti vaikus atėjo Kauno folkloro ansamblio "Kukutis" vadovės B. Viršilaitė ir A. Račinskaitė. Stovyklą finansavo Mažosios Lietuvos draugija Čikagoje, paramą teikė ir Tautos fondo Lietuvoje atstovas K. Garšva.

Keturi vaikų folkloriniai ansambliai dalyvavo Dainų šventėje Lietuvoje: "Nadruvėlė" iš Gumbinės, vadovė Irena Tiriuba; "Šešupė" iš Lazdynų, vadovė Aldona Strojeva; "Beržynėlis" iš Gastų, vadovė Loreta Makaraitė-Litvinova. Be šių grupių, šventėje dalyvavo Stalupėnų folkloro ansamblis, vadovas Anatolijus Galčevskis bei L. Rėzos kultūros dr-jos grupės iš Karaliaučiaus. Šiuos ansamblius parėmė Mažosios Lietuvos draugija Čikagoje ir Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas prie Lietuvos vyriausybės.

Gudija

Gervėčių krašto žmonės, kaip rašoma *Lietuvių godose,* labai myli savo gimtines. Nepaisant įvairių keblumų, šią vasarą nemažai tautiečių kirto Lietuvos-Gudijos sieną. Vienas tokių labiausiai lankančių savo gimtinę yra Vytautas Butkus, kilęs iš Mockų kaimo. Jis niekad nepraleidžia Švč. Trejybės atlaidų. Gervėčių šventovėje jis krikštytas, priėmęs Pirmąją Komuniją ir susituokęs. Malonu jam čia sutikti savo giminaičius, draugus, pažįstamus. Jis visuomet, važiuodamas į Gervėčius, prisisodina automobilį savo draugų, norėdamas jiems parodyti gražiuosius savo krašto miškus, upes ir pievas. Jis stabteli prie negyvenamos savo sodybos, nusiskina obuolį, atsigeria iš šulinio vandens, pasak jo, pačio skaniausio. Stabteli ir prie buvusios pradžios mokyklos, kur ėjo pirmuosius mokslus, niekad nepraleidžia neaplankęs savo giminių, draugų. Kelionės pabaigoje turi aplankyti draugo Vlado Kaškelio sodybą, kur galima pasivaišinti bitučių medumi, Marijos Kaškelienės spaustu siūriu, kepta namine duona, prie Ašmenos upės pamėškerioti ar su šeimininkais miške pagrybauti. **JA**

O, kad akmenys ir plytos prakalbėtų

Keturių dienų kelionė po Lietuvos kunigaikščių valdas Gudijoje

GEDIMINAS KURPIS

Keliauti į Gudiją išsiruošiau su 100,000 gudiškų rublių kišenėje. Smulkioms išlaidoms, nes kelionė, viešbučiai ir viza buvo apmokėti iš anksto. Draugai mane pavežė iš Antakalnio į susitikimo vietą automobilių aikštelėje prie Mindaugo tilto labai anksti rytą. Tylu. Vilnius ne Niujorkas – pusę šešių ryto miega visas miestas. Netrukus aikštelėje pradėjo rinktis dar užsimiegoję keleiviai automobiliais, taksi, o sutartą laiką, 5.45 valandą, atidardėjo autobusas ir Nijolės Kasputienės (kelionių bendrovės "Ancilius" vadovės) automobilis su sesutėmis Nijole ("kelionės mama") ir istorike Dalia ("išminties skrynia"). Netrukus, rūpestingosios Nijolės atsisveikinti ir palaiminti, mes 38 keliautojai pasijudinom tiesiu kaip striūna Vilniaus-Minsko plentu į Gudijos pusę. Privažiavom valstybės sieną ties Medininkais. Dešinėje matėsi eilė baltų kryželių – memorialas sovietų nužudytiems Lietuvos pasieniečiams, priekyje lietuviški ir gudiški pasienio barjerai. Dabar atėjo laikas pasakyti paslaptį: 100,000 gudiškų rublių tėra tik maždaug 55 kanadiški doleriai.

Ties Lietuvos – Gudijos siena

Sunku iš anksto žinoti, kaip ilgai teks laukti prie šios (kaip ir prie Ukrainos) sienos tvarkant dokumentus. Lietuviai praleido greitai, bet Gudijos pusėj teko sustoti ilgėliau. Vizas jau turėjome iš anksto įklijuotas į pasus, kuriuos pasieniečiai surinko ir po valandos grąžino, bet mūsų vairuotojas turėjo lakstyti po įvairias įstaigas, kol surinko reikiamus antspaudus ant autobuso dokumentų. Tuo metu mūsų dar neišleido iš autobuso išlipti, bet mus linksmino netoliese bėgiojanti maža pelytė – turbūt ieškojo kažko savo pusryčiams. Pavažiavus truputį toliau, prasidėjo vizitai į tualetus, pinigų keitimo

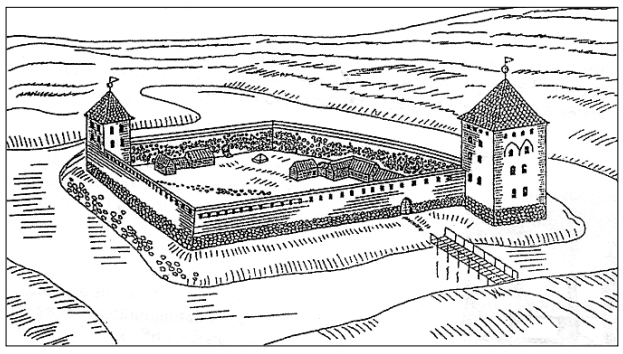

Krėvos pilies rekonstrukcija

Krėvos pilies griuvėsiai

biurus, ir tik po poros valandų pajudėjome tolyn. Pirmieji įspūdžiai Gudijoje mus maloniai nustebino: plentas buvo gerai sutvarkytas, neduobėtas, pakelėje žolė nušienauta, automobilių nedaug, kelias beveik tuščias; abiejose pusėse kelio didžiuliai gražūs miškai – ir šimtametės aukštos pušys, ir jaunuolynai. Važiuodami dešinėje palikome Ašmenos (*Ošmiany*) miestelį, kiek toliau išsukome į kairę ir privažiavome Krėvos pilies griuvėsius.

Krėva, Kriavas (*Krevo*)

Pilies griuvėsių link ėjau pagarbiai ir susimąstęs. Juk ši pilis senovėje priglaudė tiek daug istorinių įvykių ir paslapčių. DLK Gediminas dar prieš 1341 m. Krėvoj pastatydino mūrinę pilį ir atidavė ją savo

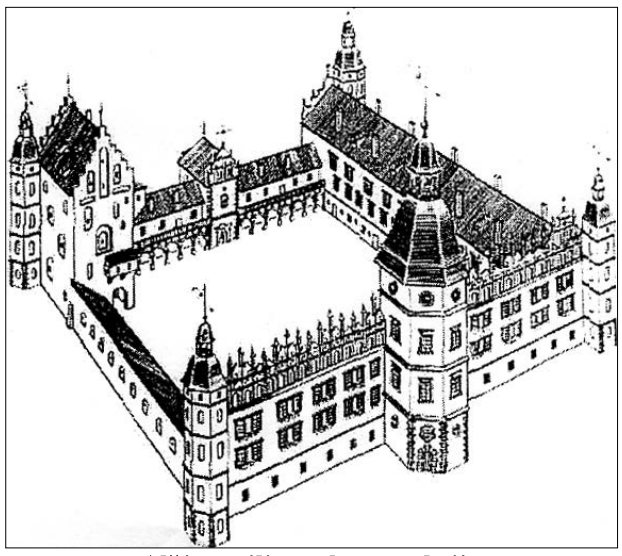

Alšėnų pilies rekonstrukcija

Alšėnų pilies griuvėsiai

sūnui Algirdui. Vėliau Krėva tapo Lietuvos didžiosios kunigaikštijos (LDK) seniūnijos centru ir išorinio Vilniaus gynybinio žiedo dalimi (kartu su Ašmenos, Šalčininkų, Eišiškių, Kernavės, Dubingių, Lydos pilimis). Čia DLK Jogaila 1382 m. kalino savo pusbrolį Vytautą ir dėdę Kęstutį, kuris buvo paslaptingai Krėvoj nužudytas. Šioje pilyje Jogaila 1385 m. pasirašė sutartį (dabar saugomą Krokuvos Katedros kapitulos archyve) su Lenkijos ponų delegacija, kuria už teisę vesti jaunutę karalaitę Jadvygą ir atsisėsti į Lenkijos karaliaus sostą pažadėjo "prišlieti" Lietuvą prie Lenkijos ir ją apkrikštyti. Nors tuomet Jogaila Lietuvą laikė savo nuosavybe, Krėvos sutartį patvirtino jo broliai Skirgaila, Kaributas, Lengvenis ir pusbrolis Vytautas savo antspaudais. 1503 m. totoriai pilį apgriovė ir ji neteko anksčiau turėtos reikšmės, bet priklausė LDK iki pat paskutinio padalinimo 1795 m.

Kadaise pilies kiemas, kuriame buvo įvairių medinių pastatų (minima medinė rotušė, turbūt seniūnijos pastatas), buvo apjuostas semi-kvadratine (100x62x108x94 m) 8 m aukščio siena su dviem keturkampiais bokštais. Vienas didesnis, keliaaukštis, kuriame buvo gyvenama, kitas mažesnis ir žemesnis. Beveik 3 m storio sienos statytos kiautine technika: tarp dviejų plytinių sienelių pripildyta kalkių skiedinio, į kurį primesta lauko akmenų. Dabar tos sienos ir bokštų likučiai belikę, vandens griovys aplink pilį išnykęs, kiemas nelygus, bet nušienautas. Prie pilies sienos ant aukšto stulpo (apgyventas) gandralizdis. Netoliese, prie kelio medinis stačiatikių pakelės kryžius, papuoštas lauko gėlytėmis, ir maža parduotuvėlė – įėjus į vidų tamsoka ir niūru, prekių nedaug, bet alaus ir kitokių alkoholinių gėrimų rinkinys neblogas.

Pavažiavę toliau, turėjome kuriam laikui sustoti ir praleisti stačiatikių laidotuvių procesiją. Vaizdas buvo šiek tiek neįprastas, nes karstą su mirusiuoju iš vežimo į kapines nešė atidengtą.

Alšėnai (*Golšany*)

Pakeliui į Alšėnus, trumpam sustojome Borūnuose (*Boruny*) apžiūrėti XVIII š. viduryje pastatyto unitų Bazilijonų vienuolyno ir Šv. Petro ir Povilo šventovės, kuri priskiriama Vilniaus baroko mokyklai. Šiuo metu šventovė remontuojama, bet mus įleido į vidų apsidairyti ir apžiūrėti žymaus ir, atrodo, stebuklingo Borūnų Dievo Motinos paveikslo.

Alšėnų pilies griuvėsiai, paskendę aukštuose medžiuose, jau iš tolo atrodė labai paslaptingi ir romantiški. Palandžiojom po išlikusias pilies arkas, apžiūrėjom sienų ir bokštų likučius ir skubėjom keliauti toliau. Pasižiūrėjus į pilies rekonstrukciją, atrodo, kad tai ne grynai gynybinė pilis, o buvę puošnūs didikų dvaro rūmai. Alšėnų kunigaikščiai LDK iškilo XIII š. Alšėniškis Jonas Algimantaitis buvo DLK Vytauto svainis – abu buvo vedę seseris Sudimantaites. Jono vaikaitė Sofija Alšėniškė (1405-1461) tapo karaliene – buvo ketvirtoji karaliaus Jogailos žmona, kuri jam pagimdė du sūnus, būsimuosius valdovus: Vladislovą (1424-1444) ir Kazimierą (1427-1492) ir vėliau tapo šv. Kazimiero močiute. Kita Alšėnų kunigaikštytė Julijona (1375-1448) buvo DLK Vytauto antroji žmona. Tarp kitko, pirmoji lietuvaitė, tapusi Lenkijos karaliene buvo DLK Gedimino dukra Aldona Ona, kuri su savo vyru Lenkijos karaliumi Kazimieru III Didžiuoju 1333 m. Krokuvoje buvo karūnuota.

Paskutinis Alšėnų kunigaikštis, vyskupas Povilas Alšėniškis, prieš mirdamas (1544 m.) užrašė visus savo dvarus DLK Žygimantui Augustui. Vėliau Alšėnų pilis atiteko Bogdanui Sapiegai, kuris būdamas pats evangelikas, katalikišką šventovę atidavė evangelikams, bet vėliau, grįžęs į katalikybę, sugrąžino jiems ir šventovę. 1618 m. prie šios Šv. Jono Krikštytojo šventovės buvo įsteigtas pranciškonų vienuolynas.

Keliaujame toliau – Yvija, Yvė (*Yvja*) ir Liubčia (*Liubča*)

Gudai savo rašytinėje kalboje naudoja rusišką "kirilicą", tačiau turi ir savo raidžių, kaip lotyniškąją "i" ir savotišką "v", kurią rašo "y" su paukščiuku virš jos. Pirmą sykį su tokia "v" susidūriau skaitydamas miestelio Yvja pavadinimą ir ačiū Daliai už šį paaiškinimą. Straipsnyje miestelių vardus rašau lietuviškai, o skliausteliuose jų gudiškus pavadinimus lietuviškomis raidėmis.

Yvijos miestelyje aplankėme Šv. Petro ir Povilo šventovę su bernardinų vienuolynu (statytas XVII š. pradžioje) ir apžiūrėjome iš tolo XIX š. medinę totorių mečetę. Yvijoje įsikūrusi didžiausia totorių bendruomenė Gudijoje. Į mečetės pusę kulniavom negrįsta gatve nuo miestelio centro kokius 2-3 km, bet priėję radome vartus užrakintus. Užtat eidami ta gatve matėme daug įdomių ir gražiai išdažytų (vyravo tamsiai mėlyna ir oranžinė spalva) tvorų. Kai kurios buvo cementinės, išlietos formose sekcijomis su įvairiais ornamentais. Pati mečetė nedidelė, keturkampė su žemu stogu, kurio viduryje cilindrinės formos bokštas su mažu balkonėliu, ir, žinoma, aptverta gražia spalvinga cementine tvora.

Liubčia, mažas miestelis, bet turi turtingą savo įvairumu istoriją. Minimas jau nuo karaliaus Mindaugo laikų, kai jis, 1252 m. priėmęs netolimame Naugarduke krikštą, Liubčioje pastatė pirmąją šventovę ir įkurdino domininkonus. Manoma, kad tada čia buvo įsteigta ir viena ankstyviausių Lietuvoje bei Voluinėje katalikų vyskupijų. Liubčios miestukas tada priklausė tiesiogiai DLK (karaliaus) dvarui, vėliau jį įsigijo kunigaikščiai Goštautas, Kiška. 1590 m. Liubčia gavo Magdeburgo teises, herbą, savaitinius turgus ir pradėjo tvarkytis savarankiškai (tai yra, ištrūko iš didikų nuosavybės). Reformacijos laikais buvo vienu iš arijonizmo bei kalvinizmo centrų, turėjo spaustuvę, garsėjo lako gamyba.

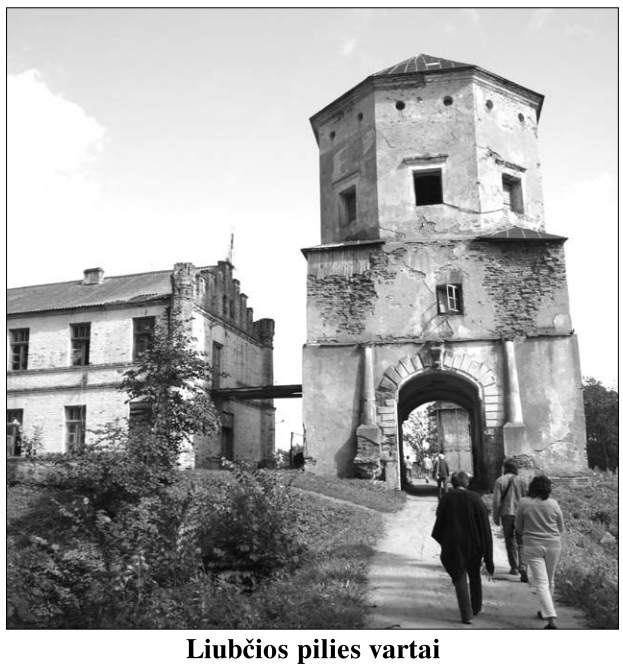

Liubčios pilies vartai

1606 m. kunigaikščiai Radvilos ant aukšto Nemuno kranto, viduryje gražaus parko, pasistatė pilį, kurios likučius mes ir lankėme. Kertiniai pilies bokštai ir dešinioji siena neišsilaikė, tačiau aštuonkampis bokštas su vartais ir kairėje jo pusėje vietoj sienos pastatyti dvaro rūmai (teisingiau, ne rūmai, o apleisti gyvenamieji butai) dar stovi. Iš pilies kiemo matosi gražus Nemuno upės vingis. Saulutės kaitinami mes tuo vaizdu ilgai grožėjomės, kol buvom paraginti grįžti į autobusą. (Bus daugiau)

Ntrs. G. Kurpio

“Aras” kelia sparnus trisdešimtmečiui

VYTAUTAS PEČIULIS

Vyrų chorui “Aras” pradėjus veiklą 1978 metais vasario mėnesį, tuometinis choro pradininkas ir vadovas Vaclovas Verikaitis sakė: “Padainuosim kelis metus”. Tie žadėti keleri metai reiškė pirmą penkmetį, kuriam paminėti buvo išleista ilgo grojimo plokštelė *Toli nuo tėvynės*. Chorui esant populiariam lietuvių visuomenėje, buvo aplankyta dauguma didesnių lietuvių telkinių Kanadoje, JAV, Britanijoj. Chorui sulaukus dešimtmečio, buvo pagaminta choro vienjetė ir išleistas plačios apimties leidinys. Sėkmė lydėjo chorą, netrūko koncertų ir išvykų. Netikėta ir staigi mirtis nutraukė chorvedžio Vaclovo Verikaičio gyvybę. Su vadovo mirtimi choras nenustojo gyvuoti. Ilgametis akompaniatorius Jonas Govėdas perėmė choro vadovybę. Vadovui pasitraukus iš chorvedžio pareigos, choro vadovavimą perėmė ankstyvesniais metais chorui akompanavusi Linda Marcinkutė, kuri iki 1995 metų rudens jam vadovavo. Dėl kitų įsipareigojimų vadovė perdavė chorą dabartinei vadovei Lilijai Turūtaitei. Pastaroji Lietuvoje yra baigusi muzikos mokyklas.

Minint choro dvidešimt penkerių veiklos metų sukaktį, buvo išleistos dvi kompaktinės plokštelės *Vyrai, užtraukime smagią dainą* ir *Mano gimtinė*. Kiek vėliau buvo surinktos ir išleistos visos dainos, kurios buvo dainuojamos vadovaujant Vaclovui Verikaičiui. Susidarė trijų kompaktinių plokštelių rinkinys. Liko dar surinkti visus dainų įrašus, kai chorui vadovavo Linda Marcinkutė. Atlikus šį darbą, būtų surinktos visų chorvedžių mokytos ir diriguotos dainos.

Pradžioje niekas nebūtų tikėjęs, kad choras gyvuos ilgus metus ir sulauks 30 metų veiklos sukakties. Jai sparčiai artėjant, choras pradėjo veiklos metus su viltimi tinkamai tai sukakčiai pasiruošti. Chore dainuoja daugelis garbaus amžiaus sulaukusių vyrų ir keletas jų nuo choro pradžios. Chore visą laiką dainuodavo nemažai vyrų iš kaimyninio Hamiltono. Trys dabartiniu metu aktyviai dalyvauja choro veikloje. Šiuo metu choras nepasižymi dideliu dainininkų skaičiumi.

Toronto vyrų choro “Aras” dalis su vadove muzike Lilija Turūtaite

Pradedant 30-uosius veiklos metus, kviečiame norinčius dainuoti prisijungti ir padidinti chorą. Yra chore dainavusių, kurie galėtų savais balsais prisidėti prie pasiruošimo sukakčiai. Dar nenustatyta trisdešimtmečio minėjimo data. Bus po Velykų švenčių. Kviečiame visus chore dainavusius atvykti į sukakties koncertą ir kartu sudainuoti tradicinę dainą “Aras”, kaip tai skambėjo minint choro veiklos dvidešimtpenkmetį.

Iš užmaršties prikelianti, nuo užmaršties apsauganti

Žiupsnelis minčių prie po žiupsnelį surinktos knygos

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Vilniaus dailės akademijos leidykla išleido (spausdino UAB *Vilniaus spauda*, Vilnius, 2006) vyriausiojo redaktoriaus ir sudarytojo Vidmanto Jankausko, redaktorių Vidos Augustinaitės-Žilinskienės ir Broniaus Kurkulio (pagrindiniai rėmėjai Kupiškio rajono savivaldybė ir Kultūros ir sporto rėmimo fondas) *Kupiškėnų enciklopedijos* pirmąjį tomą. Tai solidi, nuo A iki J, 607 psl. knyga (numatoma išleisti dar du tomus).

Kupiškėnas Petras Babickas, atsiliepdamas į Juozo Prunskio kvietimą kultūrininkams pasisakyti dėl savo pasaulėžiūros, rašė: “Lietuvė motina – lietuvių tauta. Vaidila, lietuvė, prie ratelio mokanti savo vaiką skaityti, knygnešys bei pasaulio lietuvių talka – tai keturi pagrindiniai stulpai, kuriais turi remtis mūsų tautos ateities gyvenimas ir kova” *(Mano pasaulėžiūra – kultūrininkų pasisakymų rinkinys,* Čikaga, 1958). Iš tikrųjų be talkos, vargu ar įmanoma vienam ar keliems autoriams tokią knygą išleisti. Talkininkų išvardintas visas pulkas, reikia viltis, kad jų pakankamai rasis dar dviem tomams.

Mažųjų tautų didžiausias turtas yra jų kultūra. Lietuva, nepasižyminti itin vertingais medžiaginiais turtais, savo kultūra pasauliui yra tikras lobynas. Vien lietuvių kalba – kultūros esminė dalis – yra Europos kalbų pramotė, lietuvių mitologija, dailė, muzika yra tiek savita, kad patraukia seniausių kultūrų atstovų dėmesį. Tik patys dažnai šių lobių deramai neįvertiname ir, tarsi kokie šykštuoliai, pasauliui nerodome. Iki nepriklausomybės atgavimo, žinoma, ir tinkamų sąlygų tam neturėjome, nes tautinės kultūros puoselėjimas, tausojimas bei propagavimas galėjo būti prilygintas šovinizmui ar kėsinimuisi pažeminti “vyresniojo brolio” kultūrą. Turime džiaugtis, kad su nepriklausomybės atgavimu, mūsų kultūra atgimsta, kad kuriasi nauji kultūros židiniai, kad įsižiebia kultūros žiburiais vadintini kultūros puoselėtojai, nešėjai.

Ne vien Kupiškio krašto kultūros arimų artoją turėtume vadinti vyriausiąjį *Kupiškėnų enciklopedijos* redaktorių Vidmantą Jankauską. Dailėtyrininkas, žurnalistas, dviejų Lietuvos aukštųjų mokyklų auklėtinis, dar nepasiekęs savo amžiaus zenito, savo kūrybos virš dvidešimties knygų lentyną, padedant talkininkams, papildė dar viena, Kupiškio krašto kultūros reiškinius bei kultūros žiburius iš užmaršties keliančia, nuo užmaršties saugančia knyga.

Kaip istorikas, dailėtyrininkas ir žurnalistas V. Jankauskas į enciklopedijos akiratį pasistengė įtraukti ne vien sausus faktus, bet, parodydamas asmenybes bei reiškinius, atskleidžia jų reikšmę Kupiškio krašto, visos mūsų tautos ir jos valstybės raidai, kas enciklopedijai teikia ugdomąjį, ypač dabartiniam jaunimui aktualų, dėmenį. Paminėsiu tik vieną jų.

Antai, atsivertus enciklopedijon įdėtus duomenis apie jaunuosius ūkininkus, jaunimo bendravimą, jaunimo ratelius, jaunalietuvių sąjungą, atsiskleidžia nepelnytai į užmarštį nustumta, iki šiol iš jos nekeliama, tokia jaunimo veikla, toks patriotizmo bei pilietiškumo šaltinis, prie kurio turėtų grįžti dabartinis jaunimas ir ypač tie, kurie rūpinasi jaunimo švietimu bei ugdymu, valstybės vadovai. Būtų apmaudu ir skaudu, tautai ir valstybei žalinga, jei nebūtų prikelta tai, kuo gyvenome, ką turėjome, su kuo į ateitį ėjome, su kuo eiti turėtume. Mokslininkė Jonė Žebrytė enciklopedijoje atskleidė anuometinę organizuotą jaunimo veiklą ir bendravimą Kupiškio krašte, tačiau jos kruopščiai tyrinėti reiškiniai apėmė visą Lietuvą. Ar ne todėl buvę jaunieji ūkininkai, net paversti kolchoznikais, neprarado meilės žemei, rūtų darželiams, jaunalietuvių sąjungos ugdytam jaunimui užteko galių ginklu priešintis okupantui ištisą dešimtmetį?...

Kupiškėnų enciklopedija – Lietuvos kultūros paminklas, paminklas užgesusiems ir švytintiems tautos žiburiams, žinių ir ugdymo šaltinis. Linkėkime redaktoriams, autoriams ir rėmėjams geros kloties tęsiant prasmingą, iš užmaršties keliantį, nuo užmaršties saugantį leidinį.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

IV tarptautinis Tytuvėnų vasaros festivalis buvo užbaigtas premjera – pirmą kartą Lietuvoje atlikta Christoph Willibald Glucko (1714-1787) komiška opera *Girtuoklio išblaivinimas* (*L'ivrogne corrige*). Kompozitorius yra žinomas kaip operos žanro reformatorius: užuot pataikavęs solistams ir primadonoms prašmatniai išraitytomis arijomis, jis kūrė muziką veiksmo dramai išryškinti. Atvedė statinį chorą iš scenos gilumos, nuėmė jų tradicines kaukes ir įjungė į aktyvų dramos veiksmą, suprastino muzikinę kalbą, pakeitė vyraujančių instrumentų vaidmenis. Savo laiku jis buvo labai gerbiamas: jam mirus jo titulo “Imperatoriškojo ir karališkojo dvaro kapelmeisteris” nei Marija Terezija, nei Juozapas II nesuteikė net ir W.A. Mozartui.

Komišką operą *Girtuoklio išblaivinimas* kompozitorius sukūrė ir pastatė 1760 m. Vienoje. Jos turinys: girtuoklis Ciferlainas (Rafailas Karpis) išsigąsta jam skirtos bausmės – patekęs į pragarą kasdien gaus tiek kirčių rimbu, kiek taurių vyno išgerdavo būdamas gyvas. Jis nustoja draugavęs su savo sugėrovu, vynuogių augintoju Luku (Ignas Misiūra), kuris pretendavo gauti į žmonas jo dukterėčią Mariją (Lauryna Bendžiūnaitė), pasižada daugiau nebegerti, mylėti žmoną Katariną (Ieva Prudnikovaitė) ir neprieštarauti Marijos ir jos mylimo Antono (Ramūnas Urbietis) vedyboms. Režisierius ir libreto vertėjas į lietuvių kalbą Nerijus Petrokas sugebėjo pasiekti puikių rezultatų. Pasak kritiko (L ir M, nr. 3158), spektaklis buvo žaismingas, spinduliuojantis humoru, labai pagaulus, nepriekaištingai sujungtas į visumą, visų personažų vaidybinius charakterius puikiai papildė muzikiniai. Choreografija Alfredo Kondratavičiaus. Dailininkė Jolanta Imbrasienė ne tik sukūrė scenos dekoracijas, bet savo įdomiais kostiumais aprengė pragaro dvasias, dirigentą (Robertas Šervenikas), kuris tapo daugiaranke pragaro būtybe, ir visą orkestrą, kuris tapo aktyviu veiksmo dalyviu.

Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras, vadovaujamas Gintaro Rinkevičiaus, surengė Vilniaus Kongresų rūmuose koncertą su maestro Sauliumi Sondeckiu. Koncertas, kurio programoje Ludwig van Beethoveno *Šeštoji simfonija (Pastoralinė)*, uvertiūra iš baleto *Prometėjaus tvariniai* bei virtuoziškas Aleksandr Glazunovo *Koncertas smuikui*, įvyko spalio 11 d., maestro Sondeckio 79-jį gimtadienį. Smuiko solo partiją atliko jauna (22 metų) smuikininkė Aliona Bajeva, nuo 2001 m. Maskvos filharmonijos solistė, neseniai iš Japonijos tarptautinio smuikininkų konkurso parsivežusi ne tik aukso medalį, bet ir publikos simpatijų prizą.

Profesorius Saulius Sondeckis per savo 50 kūrybinės veiklos metų dirigavo daugiau kaip 3,000 koncertų, o jo 44 metus vadovaujamas Lietuvos kamerinis orkestras buvo laikomas vienu meistriškiausių pasaulyje. Maestro dirigavo Berlyno filharmonijos, Belgijos valstybiniam, Prancūzijos radijo filharmoniniam, Lenkijos radijo simfoniniam, Malmės simfoniniam, Taivano kameriniam, Švedijos ir Salzburgo filharmonijų orkestrams. Jo kūrybinių bendradarbių sąraše gausybė garsių pasaulio atlikėjų, kaip Oleg Kaganas, Gidon Kremeris, Igor Oistrachas, Jevgenij Kissinas, David Geringas, Mstislav Rostropovičius, Jelena Obrazcova ir kt. Maestro yra sukaupęs didelį visų epochų ir stilių kūrinių repertuarą, su savo vadovaujamais orkestrais įrašęs daugybę įrašų Lietuvoje ir užsienyje, dalyvavęs daugelio tarptautinių smuikininkų konkursų *jury* komisijose.

Vilniaus universiteto (VU) biblioteka įsigijo du retus leidinius. Vienas bibliotekos įsigytas leidinys – rankraštinis 1853 metų augalų atlasas, vaizduojantis visus Prūsijos provincijoje (Mažosios Lietuvos, Karaliaučiaus krašte) sutinkamus lauko augalus su aukštesniosios Klaipėdos miesto mokyklos mokytojo, rektoriaus E.G.J. Waldhauerio pieštomis iliustracijomis. Atlasas buvo įvertintas 21,000 litų. Jis bus saugomas VU bibliotekos rankraščių skyriuje. Antrasis leidinys – vertingas XVI š. teisės veikalas, sudarytas iš dviejų skirtingų autorių knygų, įsigytas iš privataus asmens mainais už penkias retas knygas iš atsarginio fondo, kur saugomi dupli-katai. Jis bus saugomas VU bibliotekos retų knygų skyriaus fonduose. VU biblioteka savo fonduose turi apie penkis milijonus leidinių, iš kurių 178,000 yra XV-XIX š. spaudiniai, apie 2,000 XII-XIX š. rankraščiai.

Taikomosios dailės muziejuje Vilniuje spalio 2 d. buvo atidaryta senųjų Kanados gyventojų inuitų austų gobelenų paroda. Parodoje “Kultūra ant audinio” rodomi spalvingi išsiuvinėti ir aplikuoti gobelenai, kuriuose atsispindi inuitų buitis, užsiėmimai, legendos, pasakų siužetai. Inuitai – viena iš pagrindinių eskimų tautinių grupių, kurios gyvena Aliaskoje, Kanados šiaurėje ir Grenlandijoje. Inuitai gabūs ir jautrūs menui, sugeba sukurti įdomius buities ir dailės dirbinius iš jiems prieinamų medžiagų. Parodą, kuri tęsis iki lapkričio 5 d., surengė Lietuvos dailės muziejus ir Kanados ambasada. **GK**

Prisikėlimo Kredito Kooperatyvas

3 Resurrection Rd. Toronto, Ontario M9A 5G1
Tel.: 416-532-3400 Fax: 416-532-4816
Anapilyje: Tel.: 905-566-0006 Fax: 905-566-1554

KASOS VALANDOS: pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštad. nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmad. nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: antrad. nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 12 v.d. iki 7 v.v. ir penktad. nuo 11 v.r. iki 6 v.v.; sekmad. nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.

AKTYVAI per 75 milijonus dolerių

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	2.50%	Asmenines paskolas nuo	7.25%
180-364 d. term. ind.	2.75%		
1 metų term. indėlius	3.35%	Sutarties paskolas nuo	7.25%
2 metų term. indėlius	3.50%	Nekiln. turto paskolas:	
3 metų term. indėlius	3.55%	Su nekeičiamu nuošimčiu	
4 metų term. indėlius	3.60%	1 metų	5.80%
5 metų term. indėlius	3.70%	2 metų	5.95%
1 metų "cashable" GIC	3.50%	3 metų	6.15%
1 metų GIC-met. palūk.	4.10%	4 metų	6.25%
2 metų GIC-met. palūk.	4.10%	5 metų	6.40%
3 metų GIC-met. palūk.	4.20%		
4 metų GIC-met. palūk.	4.30%		
5 metų GIC-met. palūk.	4.35%		
RRSP, RRIF "Variable"	2.50%		
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	4.50%	Su keičiamu nuošimčiu	
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	4.60%		
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	4.65%	1, 2, 3 metų	6.25%
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	4.75%		
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	4.85%		
Taupomąją sąskaitą iki	1.00%	*Duodame CMHC apdraustas nekilnojamo turto paskolas*	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	1.00%		
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%		
Amerikos dol. GIC 1 metų term. ind.	4.50%	*Duodame komercines nekilnojamo turto paskolas*	

KELIAUJANT Į EUROPĄ NEUŽMIRŠKITE ĮSIGYTI
AMEX EURO ČEKIŲ
NAUDOKITĖS *"INTERAC-PLUS"* KORTELE

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS
praneša, kad nuo spalio 2 d.
SKYRIUS ANAPILYJE
bus atidarytas pastoviomis darbo valandomis:

Antradieniais	9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Ketvirtadieniais	12 v.d. – 7 v.v.
Penktadieniais	11 v.r. – 6 v.v.
Sekmadieniais	9 v.r. – 12.30 v.p.p.

Naujieji namai Lietuvos kaime prie Vilniaus **Ntr. J. Kuliešiaus**

Dargaičių kaimas

DALIA DAUGVAINYTĖ

Svečiuojantis Kaune 2003-tais metais pas pusseserę Juzę, buvom pakviestos aplankyt Dargaičių kaimą, netoli Šiaulių ir susipažinti su mano tėvo giminėm. (Aš tėvo neatsimenu, jis buvo partizanas ir žuvo). Kokie mieli tie kaimiečiai... gyvena paprastai, susirišę artimai su gamta ir vienas su kitu. Kiekvienas turi sodybėlę, o karvės ganosi bendrame lauke. Jaučiausi namie… čia, pagaliau, mano žmonės.

Šiemet vėl turėjau progą apsilankyti Lietuvoje. Juzė klausia – kas man būtų įdomu pamatyt? Būtinai noriu vėl pabendraut su giminėmis Dargaičiuose. Gerai, nuvykom. Kokia staigmena!.. Kaimiečiai, žinodami kad atvykstu, suruošė šeimos suvažiavimą... Susirinko daugiau kaip penkiasdešimt giminių; valgėm, gėrėm "Bobelinės" ir kitokių smagių skysčių, dainavom, šokom, kūrėm laužą. Giminės susinešė miegmaišius aukštyn į palėpę, nors man su Juze teko "garbės lovos" sodininkų Mockevičių namuose skersai kelią. Ten virtuvė irgi be vandens. Krosnis plytinė – malkom kūrenama – atsiremia į sieną tarp miegamojo ir salono taip, kad abu kambariai turi šildomą sieną, ir žiemą gana patogu. Dabar jau yra dujinė krosnelė virimui, bet plytinė vis tiek naudojama kepimui ir šildymui.

Lindom miegot. Jauku, jauku. Bet koks ten miegas? Balius tęsėsi iki 3 v. ryto, rodos, tik sumerkėm akis, jau gaidžiai gieda... žadina mus ir šunys. Tie loja iš visų pusių. Galų gale musės pradėjo zvimbt apie ausis... Ką padarysi, kaime reikia gyvent kaimiškai. Kėlėmės… žiūriu: karvės pamelžtos, vištos pašertos, jaučiausi esanti tinginė… Kol akis atkrapščiau, vėl stalai padengti, visokių gardumynų prikrauta… Iš palėpės nusileido miegmaišiuose nakvojusieji. Balius tęsiasi! Ant sienos pakabintas "šeimos medis". Pririštas pieštukas. Kas ką žinojo, papildė vardus giminių, taip kad medis augo tolyn ir tolyn į praeitį. Kaip malonu man, užaugus beveik be giminių Kanadoje, rast ir savo tėvų šakelę, lapukus su mano vaikų ir vaikaičių vardais. Jaučiuosi atradus savo šaknis, priklausanti didesnei giminei. Viena giminaitė, dailininkė, pasiėmė tą "medį" gražiai užbaigt; laukiame kopijų.

Raštuose Dargaičiai minimi jau 1640 metais. Šiaulių rajono savivaldybė dabar tą vietovę globoja kaip istorinį palikimą. Visko tvarkytoja Birutė Pelėdienė priima svečius pertvarkytame savo protėvių mediniame name. Pirmame aukšte virtuvė, gana didelė saliukė ir dar vienas kambarys mažesnėm grupėm. Užlipus laiptais palėpė per visą namą.

Į Dargaičius atvažiuoja ekskursijų, ypač įdomu miestiečiams, mažai gamtos matantiems. Taip pat proga suprast, kaip proseneliai gyveno. Juk namelyje nėra vandens – semiamas iš šulinio. Išeinama lauke, toliau nuo gyvenamo namo. Žiemos metu atveža mokyklinio amžiaus vaikus pasidžiaugt kaimu. Birutė su pagalbininke Danute puošia aplinką, stato eglutę, šviesukėm apkabina tvoras. Pasitaiko dienų, kad net trys grupės moksleivių apsilanko. Kiek smagių atsiminimų… Kiek darbo sudėta verdant ir kepant tokiomis sąlygomis didelei grupei. Nesimatė susiraukusių veidų, nesigirdėjo skundų, kad sunku. Tik pasigėrėjimas vienas kitu, tik sielos atgaivinimas, toli nuo didmiesčio užteršto oro, triukšmo, skubėjimo.

BPL Import/Export
SIUNTINIAI į LIETUVĄ
SKAMBINTI
Petras Brasas
(905) 383-1650

SPAUSTUVĖ PRINTING NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
413 ROYAL YORK RD., TORONTO ON
(prie Evans)
Savininkas Jurgis Kuliešius

PRENUMERATORIŲ DĖMESIUI.

Sekite savo prenumeratos baigimosi datą, kuri yra pažymėta ant laikraščio lipdės su jūsų adresu. Nelaukite priminimo – laiku ją atnaujinkite. Tuo sutaupysite administracijos laiką ir pašto išlaidas.

ORTODONTĖ
Dr. Skaistė Našlėnaitė
D.D.S., M.Sc., Ortho. Dip., FRCD (C)
Royal York Orthodontics
3029 Bloor Street West
(prie naujos 'PARAMOS')
Toronto ON, M8W 1C5
Tel. (416) 207-0885
Kviečiame mažus ir didelius!

FSFG Realty Corp. BROKERAGE*
5650 Yonge Street, Suite 1508
Toronto, ON M2M 4G3
Laima Sližauskas
pirkimo ir pardavimo atstovė
Ruošiatės pirkti namą? Kreipkitės, nenusivilsite.
Turite sunkumų gauti paskolą? Kreipkitės, padėsime.
TEL: 416-227-2000 416-803-9133 (neš.)
FAX: 416-227-2008 el.paštas: laimaslz@yahoo.ca
*Independently Owned and Operated, REALTOR®

OVER A CENTURY OF SERVICE 18 74
Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI
TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

Algis MEDELIS
QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS
Į LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!
VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų - apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę, Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!
VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės - Roma, Liurdas, Fatima
Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite **ALGIUI MEDELIUI** asmeniškai.
Tel. Toronte 416 531-4800
Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes vietoves siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING #1202-50 Elm Dr.E., Mississauga, ON, L5A 3X2
ALGIS ir STEFA MEDELIAI **Tel. 905-306-9563**
Visos paslaugos atsikviečiant gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOM Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.
Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

Auksarankis mokytojas

KUN. KAZIMIERAS AMBRASAS, SJ

Šiandien Žagarė gali pasidžiaugti visais keturiais metų laikais, kuriuos akivaizdžiai ir spalvingai perpina dėkingas šio krašto reljefas su įdomiomis pašlaitėmis, slėsnomis vietomis, lygumomis ir rėvomis, paupiais ir paežerėmis. Tų įspūdingų vietų išties ši apylinkė nestokoja. Gali pasigrožėti senu, daug rūšių įvairiomis lajomis, itin puošniai atrodančiomis auksinių rudens dienų vidurdieniais ir šiltomis vasaromis pasipuošusių senų medžių ūksmingu parku, kur tiek jaukių takų, užduočių kampelių su senobiniais pastatais, lygia veja užželdintu stadionu, kur neretai būna futbolo rungtynės, šventės, varžybos, senu Naryškino dvaro pastatu, stilingomis, raudonų plytų arklidėmis, kur ir šiandien dar auginama daugiau nei 300 eiklių Hanoverio veislės ristūnų. Čionai įkurta net Baltijos Hanoverio veislės žirgų augintojų bendrija. Todėl ne sykį čia buvo surengtos žirgų sporto varžybos, veislininkystės parodos, įvairūs kiti renginiai.

Žagariečiai gali daug papasakoti apie tas vietas, kur ant kalvelių tebestūkso kryžiai, senieji ir nauji antkapiai – kelias į kapines, puošniais koplytstulpiais pasidabinusiomis pašales, gražias sodybas, tvarkingus namelius, senąjį tiltą per Švėtę, ramias ežero pakrantes, išvaizdžius piliakalnius, dvi šventoves, senąjį malūną, vaizdingą vidurvasario saulėje purslais žvilgančią, o žiemą savo varvekliais stebinančią užtvanką, žiemos gamtovaizdžiais kerinčią visą bažnytkaimio aplinką.

Tačiau pats įdomiausias ir pats vertingiausias šio šiaurinio Lietuvos pakraščio turtas ir didžiausias lobis – žmonės. Vienas iš jų – keliasdešimt metų Žagarės mokykloje dirbęs mokytojas Vincas Maižius, lig šios dienos nesiskiriąs su teptuku ir kaltu. Šiedu skirtingi, bet labai vienas kitą savo raiškos priemonėmis papildą – kasdieniai per aštuoniasdešimt metų sulaukusio, bet vis dar darbingo menininko įnagiai, gerai apibūdiną jo potraukį į meną...

Vaikštai dabartinės Žagarės gimnazijos koridoriais, užsuki į klases, mokytojų kambarį, kuriame kabo gražiai įrėminta Vytis, skelbimų lenta. Tačiau užvis akį patraukia ažūrinė, tarsi iš kokio puošniausio Turkijos haremo atgabenta dekoratyvi sienelė, pareikalavusi tiek darbo, prakaito ir išmanumo, kol ji čia atsidūrė ir tebepuošia šią patalpą reto grožio ir išmanumo buvusio šios mokyklos darbų meistro mokytojo Vinco Maižiaus kruopščiu kūriniu. Ne pro šalį aplankyti ir kitus kabinetus, kur tik paklausi, kur pažvelgsi – vienas prie kito, lyg kokioje turtingiausioje medžio dirbinių galerijoje ar tarptautinėje skulptūrų bienalėje – raižinys prie raižinio, drožinys prie drožinio, vardinės ir bevardės dekoratyvinės lentos, gyvų žmonių ir stilizuotų personažų gorelefai, portretai, užrašai, sukaktuvinės lentos ir atminimo ženklai. Negali patikėti, kad visa tai su savo mokiniais yra padaręs vienas žmogus. Tai tikras ir nepakeičiamas šios gimnazijos lobis, kuris jau nuo dabar turėtų būti ne tik pradėtas nuosekliai tvarkyti, bet ir tausoti, nes medis – neamžina medžiaga.

Todėl derėtų, kad mokykloje atsirastų ne tik išsamus visų jo darbų fotografijų albumas, bet ir rūpestinga jų registracija su paaiškinimais, kad prie kiekvieno mokytojo V. Maižiaus darbo būtų lentelė su atitinkamu užrašu, tiksli jų metrika ir istorija, kaip ir kada kiekvienas kūrinys atsirado, kaip ir iš kokio medžio sukurtas, tikslūs kūrinių matmenys. Geriausia, kad tokį darbą atliktų iš čionai kilę Šiaulių un-to ar Vilniaus (Kauno) akademijų ar meno mokiniai, kurie, atlikę tokį darbą, galėtų apsiginti savo bakalaurus ar magistro darbus. Tatai patartina vykdyti artimiausiu metu, kol mokytojas Vincas dar gyvas, darbštus ir kūrybingas. Reikėtų ir kino juostoje įamžinti visą jo kūrybą. Ne tik medžio darbus, bet ir gausią tapybą, kuri dabar sudėta rūsyje ir neišvysta šviesos. O ją, labai išraiškią, dažnai kur susijusią su Žagarės bažnytkaimiu, žmonių gyvenimu ir miestelio istorija, kartu su šiame miestelyje kūrusiais ir tebekuriančiais poetais, rašytojais vienu kitu posmu, ištrauka iš moksleivių rašinių, su vienu kitu gamtovaizdžiu galėtų būti kaip poetiška iliustracija ir tinkama medžiaga – atskleistas vaizdingas šio darbštuolio kūrybingas gyvenimo kelias.

Tatai būtų ne tik Žagarės, bet ir visos Lietuvos turtas. Meninis šiaurinio Lietuvos krašto – Žiemgalos – tinkamas išaukštinimas ir meniškų, kūrybingos mūsų liaudies ir viso mūsų krašto žmonių įvertinimo pavyzdys. Būtų gera Žagarėje surasti kokią vaizdžią Švėtės pakrantę, gal net Senosios Žagarės šventovės šventorių ar kitą išvaizdžią vietą, kur galėtų būti įkurtas originalus mokytojo Vinco Maižiaus sukurtųjų su specialiais apsauginiais stogeliais skulptūrų-koplytstulpių sodelis, o jo gausiems tapybos darbams atsirastų derama patalpa ir nuolatinė paroda, sakysime, tokiu pavadinimu: "Žagarė Vinco Maižiaus akimis".

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA

AKTYVAI per 150 milijonų dolerių

MOKA UŽ:
1.25% Taupomoji sąskaita
iki 1.50% kasd. palūk. čekių sąsk.
2.40% už 30-89 d. term. indėlius
2.50% už 90-179 d. term. indėlius
2.60% už 180-269 d. term. ind.
2.80% už 270-364 d. term. ind.
3.35% už 1 m. term. indėlius
3.50% už 2 m. term. indėlius
3.55% už 3 m. term. indėlius
3.70% už 4 m. term. indėlius
3.75% už 5 m. term. indėlius
4.00% 1 m. "Cashable" GIC (min. $75,000)
4.10% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.10% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.55% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.65% už 4 m. GIC invest. pažym.
4.65% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.75% RRSP & RRIF (variable)
4.50% RRSP & RRIF 1 m.term.ind.
4.60% RRSP & RRIF 2 m.term.ind.
4.65% RRSP & RRIF 3 m.term.ind.
4.75% RRSP & RRIF 4 m.term.ind.
4.85% RRSP & RRIF 5 m.term.ind.
4.30% už JAV dolerių 1 metų GIC
2.00% už JAV dol. kasd.pal.sąsk.

IMAME:
už asmenines paskolas
nuo 7.25%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su
- nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)
1 metų 5.80%
2 metų 6.10%
3 metų 6.30%
4 metų 6.50%
5 metų 6.40%
- su keičiamu nuošimčiu 6.25%

DUODAME
- asmenines paskolas
- mortgičius iki 100% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgičius

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI
SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELĖS
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)
KANADOS, JAV DOL. IR EURAIS

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!
GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS
KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

KASOS VALANDOS
Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. - 8 v.v.
LN skyriuje - penktad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.;
Royal York skyriuje - šeštad. nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C1 Telefonas: 416 207-9239
1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149

THE EXCHANGE · MasterCard · Interac · PLUS

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

SMITH MONUMENT CO. LTD
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. (416) 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair)
Toronto, Ontario M6N 3P7

ONTARIO LAND SURVEYOR
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.
40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
E-mail: tomsenkus@rogers.com
TEL: (416) 237-1893 FAX: (416) 237-0426

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.
Lina Kuliavienė
2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. (416) 762-8255 Fax. (416) 762-8853

Sutton GROUP
ANTANAS GENYS

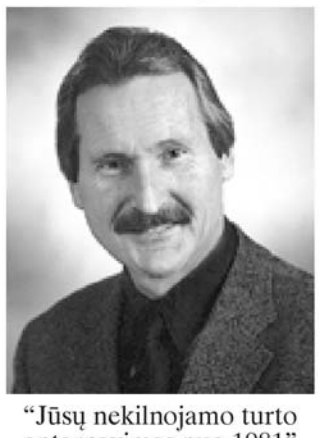

"Jūsų nekilnojamo turto aptarnavimas nuo 1981"
PIRKIMAS ir PARDAVIMAS PATIKIMOSE RANKOSE!
Dėl nuosavybės įvertinimo skambinkite
(416) 236-6000
Sutton Group-Assurance Realty Inc.

KOKIA MANO NAMO/ "CONDO" VERTĖ?
Mielai ir sąžiningai padarysiu nemoką įvertinimą be jokių Jūsų įsipareigojimų.
SKAMBINKITE TIESIOG
TEODORUI STANULIUI, B.A.
416-879-4937

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

SPORTAS

Žinios iš Lietuvos

• Šarūnas Jasikevičius prisistatė Atėnų "Panathinaikos" gerbėjams. Pirmadienį Atėnuose surengtoje spaudos konferencijoje 31 metų 193 cm ūgio krepšininkui buvo įteikti "žaliųjų" marškinėliai, pažymėti 19-uoju numeriu.

• Lietuvos šokėjų pergalės Rygoje. Ten surengtas Tarptautinės sportinių šokių federacijos pasaulio įvertinimo klasikinių šokių varžybas laimėjo Lietuvos atstovai – Donatas Vėželis ir Lina Chatkevičiūtė iš Kauno "Sūkurio" klubo.

Donatas Vėželis ir Lina Chatkevičiūtė

• Lietuvos automobilių sporto gerbėjus pasiekė džiugi žinia iš Prancūzijos, kur Saint Igny de Vers kelyje vyko Europos automobilių kroso šių metų čempionato paskutiniojo, vienuoliktojo rato lenktynės. Antruoju baigmės liniją kirtęs 34 metų Šakių TSK atstovas Nerijus Naujokaitis, vairuojantis "Volkswagen Golf Turbo 4x4", čia užsitikrino Europos automobilių kroso čempiono titulą.

• Kauno mariose pasibaigusio "Švyturio" RS-280 jachtų klasės buriavimo čempionato nugalėtoja ketvirtus metus iš eilės tapo jachtos "Arabela" įgula, vadovaujama kapitono Raimondo Šiugždinio.

• Lietuvos moterų krepšinio rinktinei nepavyko prasibrauti į Europos čempionato pusiaubaigmę. Italijoje vykstančių pirmenybių ketvirtbaigmėje Lietuvos krepšininkės rezultatu 58:75 pralaimėjo Rusijos komandai ir pasitraukė iš kovos dėl medalių. Nepavyko joms ir kovoje dėl 5 – 6 vietos su Čekijos moterų rinktine, kuriai pralaimėjo 54:93 ir prarado viltis kovoti Peking olimpiadoje.

• Tarptautinės dviračių sporto sąjungos (UCI) paskelbtoje naujoje pasaulio plento dviratininkių įvertinimo lentelėje lietuvė Edita Pučinskaitė, atstovaujanti Vokietijos komandai "Nuernberger", užima ketvirtąją vietą (535,25 tšk.). 31-erių Lietuvos dviratininkė prieš mėnesį šioje klasifikacijoje buvo trečia.

• Lietuvos atstovė Kristina Dovydaitytė tapo Vokietijoje vykstančio antrojo pasaulio kurčiųjų badmintono čempionato nugalėtoja. Europos čempionė ir kurčiųjų olimpinių žaidynių nugalėtoja baigmėje 2-0 nugalėjo trečiąją varžybų raketę – rusę O. Gurin. Be to, Kristina su broliu Tomu to čempionato mišrių dvejetų varžybose iškovojo sidabro medalius. Lietuvos rinktinė kovoje dėl trečios vietos 3:2 nugalėjo Didžiosios Britanijos badmintonininkus ir laimėjo bronzos medalį. **VP**

Sporto veterano netektis

A.a. Sigitas Krašauskas 1923-2007

Nedaug berasime veikėjų, kurie nemažą dalį atliekamų nuo tiesioginio darbo valandų pašventė bendruomeniniams reikalams, šiuo atveju sportui. Pasigedome ne vien tik sportinio, bet ir sporto spaudos bendradarbio, sportinių knygų autoriaus ir žurnalisto, kuris ligi paskutinių savo gyvenimo dienų sekė sportinį judėjimą.

Netikėtai susirgus neturėjau jokios galimybės pagerbti draugą laidotuvėse, nes ilgesnį laiką teko būti ligoninėje. Dar ir šiandien stiprokai jaučiu ligos pasekmes. Turiu atsiprašyti visų, kad neįvykdžiau velionies pageidavimo pranešti *Tėviškės žiburiams* apie jo mirtį. Šiuo metu pasitenkinsiu trumpu jo paminėjimu.

Nuo pirmųjų klasių gimnazijoje ir studijų Vokietijoje Sigitą traukė ne vien tik komandinis sportavimas, bet ir fizinis sportininkų auklėjimas siekiant aukštesnių rezultatų. Atvykus Amerikon ir Kanadon, sporto vadovybė susidūrė su labai greitu sporto sąjūdžio augimu, kuris skleidėsi ne tik klubų gausa, bet ir sporto šakų įvairove. Veikloje visur matėme velionį, kuris svariu žodžiu ar patarimu sprendė susidariusias problemas.

Labai artimas Sigitui buvo ir spaudos darbas. *Tėviškės žiburių* sporto skyriaus red. 7 metus. Paskirų leidinių autorius ir redaktorius. Knygos *Išeivijos lietuvių sportas 1944-1984* bendraautorius ir tech. redaktorius. Knygos *50 Sportinės veiklos metų išeivijoje* autorius ir redaktorius. Knyga išleista lietuvių ir anglų kalba. Vertėjas į anglų kalbą – Algimantas Krašauskas.

Velionis būdamas skrupulingai reiklus ir smulkmeniškas į kiekvieną savo rašinį įdėdavo daug darbo. Bet ką ruošdamas darbus atlikdavo

A.a. Sigitas Krašauskas

kruopščiai ir galimai geriau. Centro valdybai sumanius aprašyti Vokietijos ir iš dalies Amerikos-Kanados sporto veiklą keturiasdešimtmečio proga, pakvietus į darbą žinomus spaudos darbuotojus K. Čerkeliūną, P. Mickevičių ir S. Krašauską, darbas pajudėjo. Tik Sigito nepaprastų pastangų ir pasišventimo dėka, knyga buvo atiduota skaitytojui 1986 metais. Didelė pagarba tenka Sigito žmonai Gražinai, kuri kantriai nešė visos šeimos kasdieninius rūpesčius. 500 puslapių meniškai parengta ir skoningai paruošta knyga byloja apie tech. redaktoriaus sugebėjimus.

Su laiku keitėsi ir sportinis judėjimas. Jaunimas aktyviai įsijungė į gimnazijų ir universitetų sporto vienetus ir nelabai domėjosi lietuviškuoju sportu. Tiesa, buvo dar sporto klubų ir sportuojančio jaunimo, bet jau stokojo entuziazmo plačiau veikti. Amerikoje iškilo naujų imigrantų banga, kurių pažiūra į sportą skyrėsi nuo mūsų buvusios veiklos.

Matydamas silpnėjančią veiklą, velionis planavo papildyti išeivijos sporto istoriją kita knyga, apimančia 50-ties metų išeivijos sportą. Nenorėdamas kartotis Sigitas norėjo iškelti tik svarbesnius sporto momentus ir paskutinių metų svarbesnius įvykius. Kad knygą galėtų naudoti didesnis skaitytojų ratas, jis nusprendė ją išversti į anglų kalbą. Labai gerą vertimą atliko jo sūnus Algimantas. Nuostabą kelia sūnaus pagalba ir pareigingumas. 2002 metais išėjo didelė (326 psl.) meniškai paruošta lietuvių-anglų kalba knyga.

Sigito atlikti darbai neliks užmarštyje, bet liudys jauniesiems apie velionies nuopelnus išeivijos sportui. Tegul Aukščiausiasis suteikia jam Šv. Jono lietuvių kapinėse amžiną ramybę.

Už nuopelnus išeivijos sportui velionis 1990 metais pakeltas į ŠALFASS-gos Garbės narius, apdovanotas Lietuvos Kūno kultūros ir sporto departamento prie vyriausybės medaliais – 1996, 1998 metais.

Taip pat Lietuvos tautinio Olimpinio komiteto – LTOK atminimo medaliais. 1999 m. spalio 14 d. Lietuvos respublikos prezidento Valdo Adamkaus apdovanotas DLK Gedimino 5-jo laipsnio ordinu už asmenines pastangas ir nuopelnus išeivijos sportui. 2002 m. birželio 21 d. – LTOK Olimpine žvaigžde.

Jonas Gustainis

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1 Resurrection Rd. Toronto ON M9A 5G1 Tel.: 416-889-5531
Elektroninis paštas: klfondas@on.aibn.com

Jūsų sutelktas pagrindinis kapitalas Fonde per 45 metus Kanados lietuvių organizacijoms davė 2.09 mln. dol., pagalbai Lietuvoje 0.51 mln. dol. bei studentų stipendijoms Kanadoje ir Lietuvoje 0.37 mln. dol.

Remkime Kanados lietuvių fondą ir prisiminkime jį savo testamentuose!

Raštinės darbo valandos: pirmad. ir trečiad. nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p.
Telefonas atsakomas nuo pirmad. iki penktad. tarp 9 v.r. ir 5 v.v.
Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LLB.
PACE LAW FIRM
- asmeninės žalos, atsiradusios ryšium su kūno sužalojimu, išieškojimas
- imigracija į Kanadą
- testamentų sudarymas
- palikimų tvarkymas
- nekilnojamo turto pirkimas/pardavimas
- konsultacijos Lietuvos respublikos teisės klausimais

295 The West Mall, 6th Floor, Toronto, ON M9C 4Z4
Tel. 416 236-3060 **Fax 416 236-1809**
Tinklalapis: www.pacelawfirm.com El. paštas: lawyers@pacelawfirm.com

MARLATT FUNERAL HOMES

Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviose patalpose

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas HAMILTONO LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

Alan D. Macdonald
Manager

“Ecos de Lituania”

Atstovauja lietuviškai kultūrai Argentinoje

Lietuviškai radijo programai “Ecos de Lituania” (“Lietuvos aidai”) Neuquén provincijoje (Argentinos rytuose, prie Čilės), buvo įteikta “Lanin de Oro” (“Auksinis Lanin”) premija už geriausią 2006-2007 m. Argentinos radijo programą kitataučių bendruomenių grupėje. Premijos pavadinimas “Lanin” kilęs iš ugnikalnio Lanin pavadinimo, kuris yra tose vietose.

Premijuotai “Ecos de Lituania” radijo programai vadovauja šeima Argentinoje. Kairėje – Isabel Kalvelis, dešinėje – Juan Jose Fourment, viduryje – jų sūnus, programos vedėjas Juan I. Fourment Kalvelis

Apdovanojimas vyko pačiame miesto centre, Ispanijos lietuvių draugijos patalpose. Patagonijoje, tai buvo pirmas kartas, kurį organizavo “Lanin de Oro” apdovanojimai, surengti privačios televizijos ir radijo programos iš visos Argentinos. Pagrindinis renginio organizatorius – “Dailės, Kultūros ir komunikacijos patagonių sąjunga”.

Turime korespondentų visame pasaulyje, kurie teikia įvairias lietuvių bendruomenės žinias ir naujienas iš Lietuvos: apie Pasaulio lietuvių bendruomenės veiklą – Deimantė Dokštaitė (lietuviams.com redaktorė), naujienas iš Lietuvos – Jurgita Laurinėnaitė, apie spektaklius Lietuvoje – Algirdas Delonas. Naujienas iš Brazilijos mums pranešinėja – Adilson Puodžiūnas. Iš kaimyninio Urugvajaus – Jorge Ivanauskas, iš Jungtinių Amerikos Valstijų – Elina Gaidimauskaitė.

Juan I. Fourment Kalvelis

Lietuviškas žodis

Prisėdau prie medžių
Tylos išlakios,
Sušildžiau vaikystės
Atšalusį taką,
Pilkasis grumstelis,
Palaukės akmuo
Į širdį
Lietuviškai šneka.

Lietuviškai šneka
Gimtinės dirva,
Liaunutis berželis
Prie kelio,
Marcinkevičiaus meile
Gyva Lietuva
Prakalbina
Žilą Strazdelį…

Kyla Maironis
Iš kapo gilaus,
Jablonskis,
Kudirka,
Žadinę žmones,
Šviesia paslaptim
Nepažinto Dangaus
Skambėk, nenutilki,
Lietuviškas Žodi.

VALERIJA VILČINSKIENĖ

JAUNIMO ŽODIS

THE TIES THAT BIND US

Celebrating 50 Years Of Stovykla

Tanya Coyle

Memory should never be about what we have lost but what we carry in our hearts forever: the sparkle in your eye as you pulled through the gates on Endrus Road, the warm sand between your toes along the shores of Georgian Bay, the sweet chorus of voices, echoing around the “laužas”. The part of me that will always be a kid resurfaces every summer to reminisce about Kretinga. It was there where I became the person I am today, met my best friends for life and forged an unbreakable connection to my Lithuanian heritage.

When I was only five, my parents marched me into the “raštinė”, full of hope and a great deal of anxiety. “Are you sure she’s not too young?” my mother asked. Sitting behind a worn pine desk, ponia Lina looked up from a tall stack of registration papers, spilling on to her lap. In a soft but confident voice, she answered, “Laima, she’ll love it!” And so my Kretinga story began, the same way it has for thousands of kids. Like all who have been to Kretinga — and Aušra before that — I have magnificent memories: hearing the pitter-patter of rain outside my cabin window, scribbling down a šūkis so fast my fingers hurt, clasping my hands around the fence on that fateful final night, never wanting to let go.

But if there’s one thing I’ve taken away from the whole summer camp experience, it’s that I’ve been a part of something remarkably special. Something that people spend their entire lives searching for — and that’s community. It’s hard to put down on paper what “community” means to you. Of course, it’s a sense of belonging, of feeling like you’re a part of something bigger than yourself. But for generations of Lithuanians, being connected to the Kretinga “community” represents so much more. It means family.

Stovykla is a place where the threads of our past and hopes for our future are delicately woven together, where love is found and lost, where dear friends are made and missed, with every hello and goodbye.

Ask a friend or parent or spouse how their lives were changed by the weeks they spent kicking up sand on the dunes, skillfully sneaking out to visit secret crushes after dark or dancing the night away as a gentle breeze swept through the salė. I bet they’d say their experiences were not only memorable; they were irreplaceable. That’s because Kretinga connects us on a deeper level – it reminds us that our culture and traditions must be lived out, so they can live in us.

This year, Kretinga celebrates its 25th anniversary and stovykla turns 50. As we mark these significant milestones, pause to remember the time you spent among the tall pine trees. More importantly, take a moment to reflect on what it all means to you.

For me, Kretinga is facing down your fears and lifting up your heart. It’s strutting your stuff for Andy’s video camera, hanging from the rafters and secretly stashing candy under your bed. It’s ponia Rasa belting out the tunes and Father Ed dressing up for masquerade. Maybe, most of all, it’s everything you’ve ever wanted in one place, at one time. In a word, it’s home.

Only a place so magical could mean that much. So no matter what your memory of stovykla is — hold on to it. Treasure it and carry it in your heart forever, because these memories connect us across generations. They breathe life into our heritage and bring us together. And so long as families arrive on that raštinė porch each summer, Kretinga will live forever.

Please join us for a Dance Under the Stars – a fundraising gala, celebrating 50 years of stovykla on November 10, 2007. Share your fondest memories, catch up with old friends and see how stovykla has connected generations of Lithuanian families. For more information, please visit: www.kretinga.com.

MINTYS APIE KALBĄ

Apie kalbą rašo IV kl. moksleiviai iš Lietuvos

Lietuvių kalba tai – džiaugsmas išvydus laisvą paukštį.
Karolis

*

Lietuvių kalba – pavasaris dideliame pasaulio lange.
Sandra

*

Kiekvienas lietuviškas žodis lyg paukštis, išskridęs iš narvelio. **Aurimas**

*

Tik lietuviški žodeliai, garseliai suteikia gerumo. O kai skamba gerumas, malonu gyventi. **Tomas**

*

Kalba gyvoji šakelė, jos neįmanoma nulaužti, nes ji kupina stiprybės ir gėrio.
Vaiva

*

Kalba – dalis mano gyvenimo. Girdėdamas lietuvišką žodį, aš nušvintu. **Paulius**

*

Aš gyvenu sava kalba. Kiekvienam žingsny ji lydi mane. **Haroldas**

*

Lietuviškam žody jaučiu bitučių dūzgimą, gėlių kvapą, saulės šviesą. **Milda**

Lietuviškai nekalbantis jaunimas “Kretingos” stovykloje Vasagoje 2007 vasarą su vadovais ir talkininkais. Lapkričio 10 d. bus švenčiamas Prisikėlimo parapijos stovyklavietės 50-metis, “Kretingos” – 25-metis **Ntr. R.D. Puterių**

A†A

SOFIJAI PACEVIČIENEI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame sūnus ANTANĄ ir VYTĄ, jų šeimas bei gimines ir artimuosius –

Lietuvos kankinių parapijos choras

A†A

JANINAI RUDĖNIENEI

(Wisconsin) iškeliavus amžinybėn,

nuoširdžiai užjaučiame jos vyrą PETRĄ, dukrą LINĄ ir šeimą, o ypač seserį ONUTĘ RIMKIENĘ bei jos šeimą –

Birutė Znotinienė — *Alė Žulienė*
Česius ir Joana Kurai — *Sigita Aušrotienė*

P A D Ė K A

MŪSŲ MYLIMAS VYRAS, TĖVAS IR SENELIS

A†A

dr. ALGIMANTAS L. ČEPULIS

į Amžinuosius Dievo Namus buvo pašauktas 2007 m. rugpjūčio 26 d.

Dideliame liūdesyje liko žmona Roma, sūnūs Rimvydas, Linas, Edvardas, duktė Daina Puterienė su šeimomis ir dvi seserys su šeimomis Lietuvoje.

Nuoširdi padėka dalyvavusiems atsisveikinime su velioniu, taip gausiai aukojusiems šv. Mišioms, Sielovadai bei jaunimo "Kretingos" stovyklai, už gėles ir užuojautas lietuviškoje spaudoje. Taip pat dėkojame tiems, kurie palydėjo velionį į Visų Sielų kapines.

Dėkojame kun. Gediminui Kijauskui, SJ, už maldas koplyčioje, atnašaujant šv. Mišias Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos šventovėje ir palydint velionį į amžinojo poilsio vietą. Dėkojame Ritai Kliorienei ir Virginijai Muliolienei už giesmes šv. Mišių metu.

Visų parodytas gerumas stiprina mus skausmo valandą.

Liūdinti šeima

P A D Ė K A

MYLIMAM SŪNUI IR BROLIUI

A†A

RAMUNUI BENEDIKTUI VANAGUI

mirus, nuoširdžiai dėkojame dvasiškiams – kun. Kazimierui Kaknevičiui už maldas prie karsto laidotuvių namuose ir kartu su klebonu kun. Vytautu Staškevičiumi atnašautas šv. Mišias Lietuvos kankinių šventovėje. Dėkojame vargonininkei D. Radtkei už giedojimą per šv. Mišias. Nuoširdus ačiū visiems už žodžiu bei raštu pareikštas užuojautas, už gražias gėles ir aukas. Ačiū labai Ramuno pusbroliams ir draugams, kurie nešė karstą, taip pat Birutei Stanulienei už paruoštus skanius pietus ir visiems šeimos giminėms bei draugėms, kurios sunešė pyragus. Dėkojame Monikai Povilaitienei ir Birutei Matulaitienei, kurios rinko aukas lietuvių vaikučiams, sergantiems vėžiu. Esame labai dėkingi giminėms, visiems artimiesiems, draugams bei pažįstamiems už jų paramą mūsų liūdesy.

Liūdintys – *mama Jadvyga, brolis Algis su šeima Dana ir Remy*

BIRUTĖ PŪKELEVIČIŪTĖ

1923.VIII.12 – 2007.IX.21

Lietuvos rašytojų sąjunga su giliu liūdesiu praneša, kad eidama 85-uosius metus, po sunkios ligos mirė įžymi lietuvių poetė, prozininkė, dramaturgė, vertėja Birutė Pūkelevičiūtė.

A.a. Birutė Pūkelevičiūtė

Ji gimė 1923 metų rugpjūčio 12 dieną Kaune. 1941 m. baigė gimnaziją Kaune, tuo pat metu lankė dramos studiją bei mokėsi Kauno konservatorijoje. 1941-1944 m. studijavo VDU germanistiką ir žurnalistiką. 1944 m. pasitraukė iš Lietuvos. 1948 m. apsigyveno Kanadoje, 1965 m. persikėlė į JAV, gyveno Čikagoje, Daytone, Floridoje. 1998 m. grįžo į Lietuvą. Nuo 1998 m. – Lietuvos rašytojų sąjungos narė.

Birutė Pūkelevičiūtė vaidino Kauno jaunimo teatre, Augsburgo lietuvių dramos teatre Vokietijoje, su kitais Montrealyje suorganizavo lietuvių dramos sambūrį. 1957 m. scenai pritaikė ir režisavo K. Borutos *Baltaragio malūną*, 1958 m. pastatė B. Sruogos *Milžino paunksmę*, paruošė ir režisavo pirmąsias lietuviškų vaidinimų plokšteles. Birutė Pūkelevičiūtė debiutavo eilėraščių knyga *Metūgės* (1952). Rašytoja išleido romanus *Aštuoni lapai* (1956), *Rugsėjo šeštadienis* (1970), *Naujųjų metų istorija* (1974), *Devintas lapas* (1982), apsakymų bei apybraižų rinkinį *Marco Polo Lietuvoje* (1982), poemų knygą *Atradimo ruduo* (1990).

Visa rašytojos grožinė kūryba atspindi lietuvių išeivijos gyvenimo kasdienybę, prisitaikymo prie svetimų miestų, gamtovaizdžių, visuomenių malonumus ir kartėlius. Prozoje retrospektyviai grįžta į Lietuvą, prisiminimai, dienoraščio nuotrupos – poetiškiausia ir stilistiškai turtingiausia Birutės Pūkelevičiūtės kūrybos dalis. Rašytoja parašė eiliuotų pasakų vaikams: *Daržovių gegužinė* (1973), *Kalėdų dovana* (1973), *Peliukai ir plaštakės* (1973), *Klementina ir Valentina* (1974), *Skraidantis paršiukas* (1974), straipsnių apie išeivijos teatrą bei literatūros klausimais.

Lietuvai atgavus Nepriklausomybę, 1998 m. grįžo į Lietuvą, apsigyveno Vilniuje, aktyviai įsijungė į kultūrinį nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, dalyvavo įvairiuose susitikimuose su skaitytojais. Birutė Pūkelevičiūtė apdovanota Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino 5-ojo laipsnio ordinu.

Birutės Pūkelevičiūtės kūryba, nepraradusi aktualumo ir išliekamosios vertės, iš naujo leidžiama Lietuvoje ir vėl džiugina vis naujas skaitytojų kartas. Velionė buvo pašarvota Šv. Jonų bažnyčioje Vilniuje.Palaidota Antakalnio kapinėse, Menininkų kalnelyje, 2007 m. rugsėjo 24 d. **Inf.**

P A D Ė K A

MYLIMAM VYRUI IR TĖVELIUI

A†A

VLADUI STABAČINSKUI (STABUI)

iškeliavus į amžinybę, nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, už maldas laidotuvių namuose, B. Sapliui ir H. Lapui už atsisveikinimo kalbas, klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, ir kun. J. Šileikai, OFM, už Mišias šventovėje ir kun. J. Šileikai, OFM, palydėjusiam velionį į amžino poilsio vietą.

Dėkojame D. Radtkei už vargonavimą ir giedojimą Mišių metu, draugei P. Saplienei už atsisveikinimo žodžius kapinėse. Dėkojame karsto nešėjams, aukų rinkėjoms – M. Povilaitienei ir B. Kazlauskaitei, aukojusiems Prisikėlimo parapijai velionies atminimui pagerbti. Nuoširdi padėka visiems, kurie užprašė Mišias, atsiuntė gėlių ir pareiškė užuojautas raštu bei žodžiu.

Giliame liūdesyje likusios –

žmona Regina ir duktė Violeta

MARGUTIS Parcels

4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Sekantis siuntimas LAIVU į Vilnių

2007 m. spalio 3,17 ir 31 d.d.

***

Sekantis siuntimas LĖKTUVU į Vilnių

2007 m. spalio 3, 17 ir 31 d.d

Visi paketai turi būti į mūsų pagr. raštinę
PRISTATYTI iki NURODYTŲ DATŲ

Tel: (416)233-4601

$3.00* off COUPON for 1 parcel $3.00* off

* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

KLF ŽINIOS

KLF valdybos posėdis įvyko š.m. spalio 1 d. Prisikėlimo parapijos posėdžių kambaryje. Posėdyje dalyvavo tarybos pirm. dr. Arūnas Pabedinskas, valdybos pirm. Algis Nausėdas, vicepirmininkė ir spaudos reikalų sekretorė Danguolė Baltrušytė-Sher, ižd. Violeta Jonušonienė, posėdžių sekretorius Ričardas Kalendra, Vida Stanevičienė (KLB) ir narys/administratorius Leonas Baziliauskas.

Pirm. A. Nausėdas painformavo apie KLF tarybos posėdyje svarstytus reikalus bei atliktus darbus, pranešė, kad pavasarį priimtas nutarimas dėl naujos tvarkos įteikiant studentams stipendijas, buvo įvykdytas rugsėjo 30 d. Studentai patys atvyko atsiimti stipendijų, kurias įteikė tarybos pirm. dr. A. Pabedinskas. Studentams buvo pateikta informacija apie Fondo struktūrą ir veiklą. Padarytos nuotraukos su studentais. Montrealio studentams stipendijos įteiktos spalio 6 d. KLB tarybos suvažiavime. A. Nausėdas pranešė, kad kartu su administratoriumi L. Baziliausku priėmė "Paramos" kredito kooperatyvo paskirtą $2,000 auką. Administratorius L. Baziliauskas pranešė apie palikimus ir jau gautus įnašus Fondui. Likęs paštas – padėkos laiškai bei atsiskaitymai už Fondo teiktą finansinę paramą – bus perduoti Pelno skirstymo komisijai. L. Baziliauskas paruoš spaudai informaciją apie šių metų trečio ketvirčio laikotarpiu gautus įnašus Kanados lietuvių fondui ir paskirtas lėšas organizacijoms. Ižd. V. Jonušonienė pateikė Fondo išlaidų sąrašą nuo paskutinio valdybos posėdžio iki š.m. spalio 1 d. Valdyba peržiūrėjo išlaidas ir patvirtino. Kiti svarstyti reikalai: interneto tinklalapio reikalas bei KLF leidinys. A. Nausėdas pranešė, kad šie projektai atidėti 2008 metams. Kanados apylinkių lankymai atidėti kitiems metams. Kanados lietuvių fondo metinis susirinkimas numatytas balandžio pabaigoje. Kitas valdybos posėdis įvyks gruodžio 3 d., 7 v.v. Prisikėlimo parapijos patalpose. **D. Baltrušytė-Sher**

Lietuviškų renginių tvarkaraštis

2007 METAI

Spalio 20 d.	Lietuvių Namų rudens balius LN
Spalio 26-27 d.d.	Vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas Prisikėlimo parapijoje
Spalio 27 d.	Kanados lietuvių jaunimo sąjungos vakaras Lietuvių Namuose
Spalio 28 d.	"Dainos" choro koncertas LN
Spalio 28 d.	Vėlinės – kapinių lankymo diena
Lapkričio 10 d.	Stovyklavietės "Kretinga" 50-metis Prisikėlimo parapijoje
Lapkričio 17 d.	Rudens šokiai Lietuvių Namuose
Lapkričio 24 d.	Labdaros koncertas Prisikėlimo parapijoje
Lapkričio 25 d.	Kariuomenės šventės minėjimas LN
Gruodžio 1 d.	"Atžalyno", "Gintaro" ir "Gyvataro" bendras koncertas Lietuvių Namuose
Gruodžio 9 d.	"Volungės" choro kalėdinis koncertas Pris. par.
Gruodžio 9 d.	KLKM draugijos Anapilio parapijos skyriaus šventė Anapilyje
Gruodžio 16 d.	Skautų Kūčios Prisikėlimo parapijoje
Gruodžio 16 d.	Anapilio parapijos Kalėdų eglutė Anapilyje
Gruodžio 31 d.	Naujų metų sutikimas Anapilyje
Gruodžio 31 d.	Naujų metų sutikimas Lietuvių Namuose

2008 METAI

Vasario 9 d.	Valentino dienos šokiai Lietuvių Namuose
Vasario 17 d.	Vasario 16-osios minėjimas Anapilyje
Kovo 2 d.	Skautų Kaziuko mugė Prisikėlimo parapijoje
Kovo 16 d.	Prisikėlimo kredito kooperatyvo metinis susirinkimas Prisikėlimo parapijoje
Kovo 30 d.	*Tėviškės žiburių* popietė Anapilyje
Balandžio 6 d.	"Paramos" kredito kooperatyvo metinis susirinkimas LN
Balandžio 13 d.	Lietuvių Namų metinis susirinkimas
Balandžio 19 d.	Toronto Maironio mokyklos 60-metis Anapilyje
Balandžio 20 d.	Toronto lietuvių choro "Aras" 30-metis LN
Balandžio 20 d.	"Volungės" choro koncertas Pris. par.
Balandžio 25-26 d.d.	Vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas Prisikėlimo parapijoje
Balandžio 27 d.	Ansamblio "Gintaras" metinis koncertas Anapilyje
Gegužės 23-25 d.d.	"Carassauga" lietuvių paviljonas Anapilyje
Gegužės 30 d.	Maironio mokyklos mokslo metų užbaigimas Prisikėlimo parapijoje
Birželio 1 d.	Pavasarinė kapinių lankymo diena
Rugsėjo 28 d.	Anapilio parapijos metinė šventė
Spalio 24-25 d.d.	Vartotų daiktų ir drabužių išpardavimas Prisikėlimo parapijoje
Lapkričio 2 d.	Vėlinės – kapinių lankymo diena
Gruodžio 7 d.	"Volungės" choro kalėdinis koncertas Pris. par.

KLB Toronto apylinkės valdyba

Dėl papildymų ar pakeitimų prašoma skambinti Birutei Jurienei tel. 905-275-8034 ar rašyti el. paštu birute_juras@rogers.com

Pagrindinis tvarkaraštis su papildymais bus paskelbtas *TŽ* š.m. lapkričio 6 d. numeryje

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
Dr. N. Mikelėnaitė-Archer
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

LABDARA
Mūsų senelių maldoj kasdieninėj
yra žodžiai šventi sudėti
Meilė • gerumas • dosnumas
Remkime LABDAROS lietuvių slaugos namus ir nepamirškime jų savo testamentuose
SKAMBINTI: 416-232-2112/409
ADRESAS: 5 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
tinklalapis: www.labdara.ca
el-paštas: communityrelationscoordinator@labdara.ca
LABDAROS fondas išrašo pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių

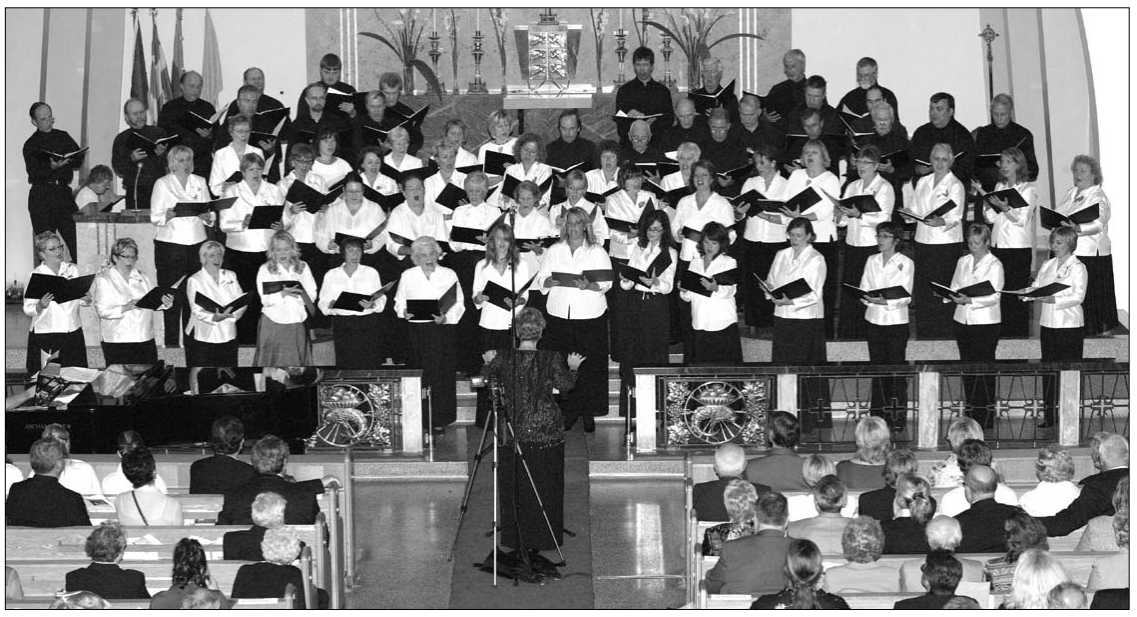

Muz. Dalia Viskontienė diriguoja chorams Šv. Kazimiero parapijos šimtmečio minėjimo koncerte spalio 7 d. Montrealyje **Ntr. D.R. Puterių**

AMERIKOS LF ŽINIOS

Sukaktuvinis Amerikos lietuvių fondo 45 metų koncertas "Jubiliejus" įvyks š.m. lapkričio 3, šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., Lemonte, IL. Meninę programą atliks teatro sambūris "Žaltvykslė" ir ansamblis "Dainava". Bus kokteiliai, vakarienė ir šokiai grojant "Brolių Švabų" orkestrui. Bilietai į pokylį ir koncertą $60; studentams $30; dalyvaujantiems tik meninėje programoje $10. Tel. 630-257-1616, el. paštas zinios@lithfund.org. Pageidautina vakarinė apranga. **Inf.**

AUKOS

Kybartų šventovės atnaujinimo darbams paremti $100 aukojo A. Jucienė.

Šv. Jono lietuvių kapinėms $50 aukojo A. Vitkevičienė.

A.a. Sofijos Pacevičienės atminimui *Tėviškės žiburiams* aukojo: $50 – J.R. Birgiolai; $20 – V. Kazlauskas.

Prisimindami a.a. Broniaus Žutauto liūdną 10 metų netektį, Kristina Žutautienė ir sūnūs *Tėviškės žiburiams* aukojo $200.

WATERSIDE DENTAL
Dr. Gintarė Sungailienė
Implantų įdėjimas, protezavimas, plokštelių pritvirtinimas mažais varžteliais (mini implants)
115 Lakeshore Rd.E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
www.watersidedental.ca
Tel. 905 271-7171

SU ŠTURMU
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
LĖKTUVU arba LAIVU
905•271•8781
PETRAS ŠTURMAS
Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

ORTODONTAS
(Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")
(905) 333-5553
TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

ULKS ŽINIOS

A.a. dr. Algimanto Čepulio (Dainos Puterienės tėvelio, kuris gyveno Klyvlande, JAV) atminimui pagerbti Užsienio lietuvių katalikų sielovados fondui aukojo: $100 – P.R. Kurai, KLK moterų dr-jos Prisikėlimo parapijos skyrius, V.I. Radžiūnai, M.I. Sungailos; $50 – E.A. Bubuliai, D.D. Danaitis-Stacey, P.L. Dunderai, M.J. Gabriai, R.L. Kuliavai, R.G. Paulioniai, A. Puterienė, G.D. Rocca, O.I. Turczyn, L.V. Zubrickai; $40 – R.V. Šiaučiuliai; $30 – M. Marcytė; $20 – V.V. Baliūnai, M. Povilaitienė ir M.R. Rusinai. Iš viso suaukota $1,030. Visiems už dosnias aukas prel. E. Putrimo sielovados darbams dėkoja – ULKS patariamasis komitetas. **RR**

ATSIŲSTA PAMINĖTI

MAŽOSIOS LIETUVOS ENCIKLOPEDIJA. Trečias tomas Mec-Rag. Mokslo ir Enciklopedijų leidybos institutas. Vilnius 2006.

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į
Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Nemokamas 1-888-657-4844
Darbo 705-445-8143
Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklalapis: www.homesgeorgianbay.com

Bilietai į Lietuvą 2007-2008
spalio 1 – 31, 2007
$795
lapkr. 1, 2007 – bal. 30, 2008
$675
gegužės 1 – birželio 26, 2008
$900
oro uosto mokesčiai papildomai $245
Finnair avialinijos, Toronto – Vilnius per Helsinki
Skambinkite Gabrielei Pabrėžaitei-Flores
O.b Orav Travel Inc.
5650 Yonge Street at Finch
Toronto, Ontario M2M 4G3
647-998-6405
Toll free 1-800 361-9487
Fax 416-221-4885
gabriele@bdt.ca ONT REG. 03228277
BDT World Travel

Vilniaus radijo laidos užsieniui girdimos kasdieną, 7 v.v. 9875 kHz dažniu, 31 m bangos ruože.

TORONTO ONT

Anapilio žinios

• Spalio 12, penktadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės palaidota a.a. Sofija Pacevičienė (Baranauskaitė), 81 m. amžiaus.

• Ateinančio savaitgalio sekmadieninėse Mišiose bus renkama Toronto arkivyskupijos ir Londono vyskupijos įsakyta antroji rinkliava.

• Pirmosios Komunijos pasiruošimo pamokoms vaikučiai registruojami šiokiadieniais – telefonu 905 277-4320, o sekmadieniais – po Mišių zakristijoje.

• Rudeninė Kapinių lankymo diena Anapilyje bus spalio 28, sekmadienį. Pamaldos – 3 v.p.p. Lietuvos kankinių šventovėje. Pamokslą sakys diak. dr. Kazimieras Ambrozaitis. Mokyklinis autobusas į pamaldas veš maldininkus nuo "Vilniaus rūmų" 2 v.p.p., o nuo Anapilio atgal išvažiuos 5.30 v.p.p. Anapilio autobusėlis tą sekmadienį važiuos įprasta sekmadienio tvarka.

• Kapinių lankymo dienos proga, spalio 28, sekmadienį KLKM dr-jos skyrius ruošia Meno parodą dailininkių iš Montrealio ir Toronto. Parodos atidarymas – po 9.30 v.r. Mišių.

• Kapinių lankymo dienos pietūs spalio 28, sekmadienį, bus ruošiami Anapilio moterų būrelio. Pietauti bus galima visą dieną ir atsigaivinti vynu bei alučiu.

• Ryšium su Kapinių lankymo diena Anapilyje, Wasaga Beach miesto Gerojo Ganytojo šventovėje tą savaitgalį sekmadieninės Mišios bus aukojamos spalio 27, šeštadienį, 2 v.p.p.

• Kanados kankinių šventovės tinklalapis yra įdėjęs daug nuotraukų iš šios vasaros lietuvių pamaldų Midlande. Norintys pasižiūrėti tų nuotraukų prašomi ryšiatinklyje atsidaryti www.martyrs-shrine.com pavadinimą, paspausti užrašą "Photo Albums" ir ieškoti "The Lithuanian Pilgrimage of 2007".

• Anapilio knygyne galima įsigyti rugsėjo-spalio *Lithuanian Heritage* žurnalo laidą, įvairių nupigintų knygų bei muzikos juostelių.

• Mišios spalio 21, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Vidą Mockuvienę (V metinės); 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje, spalio 21, sekmadienį, 2 v.p.p. už a.a. Mariją ir Joną Senkus; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, spalio 20, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Teresę Astrauskienę.

Prisikėlimo parapijos žinios

• Sekmadienį, spalio 14, per 10.45 v.r. Mišias giedojo parapijos vaikų choro vyresnės mergaitės su kanklių palyda, kurioms vadovauja Ž. Janeliūnienė ir Aleksandra Valaitytė. Ateinantį sekmadienį giedos parapijos "Retkartinis" choras.

• Spalio mėnesį pagerbiame Mariją Rožinio malda. Šios parapijos šventovėj Rožinis kalbamas šiokiadieniais 6.30 v.v., o sekmadieniais 10.15 v.r. Rožinio maldą veda pasikeisdamos M. Gudelienė ir L. Sukauskienė.

• Pirmai Komunijai ir Sutvirtinimo sakramentams pasiruošimo pamokos jau vyksta sekmadieniais. Pirmos Komunijos pamokoms vadovauja ses. Paulė, 416 533-8006, o Sutvirtinimo – Aldona Bubulienė, 416 236-1236. Norinčius registruotis kviečiame skambinti į parapijos raštinę, 416 533-0621.

• KLKM draugijos šios parapijos skyriaus narės sekmadieniais pardavinėja namuose keptus pyragus. Taip pat sekmadieniais veikia S. Prakapo knygų ir suvenyrų kioskas, lietuviškų maisto produktų kioskas ir parapijos kavinė su lietuviškais valgiais.

• Vartotų drabužių ir daiktų išpardavimas, kurį organizuoja parapijos tarybos labdaros sekcija, vyks spalio 26 d. nuo 10 v.r. iki 8 v.v. ir spalio 27 d. nuo 10 v.r. iki 12 v.d. Daiktus atvežti tiesiog į salę spalio 22-24 d.d. Turintys baldų prašomi susisiekti su B. Biretiene, 416 261-4312 ar D. Nausėdiene, 416 231-1423. Prašoma iškepti pyragų kavinei, o kas gali, prisidėti darbu ir daiktais. Visais išpardavimo reikalais skambinti dr. J. Čuplinskienei, 416 533-7425 ar B.Čepaitienei, 416 261-2343.

• Montrealio lietuvių Šv. Kazimiero parapijos metraštį galima įsigyti Toronte pas Juliją Adamonytę-Danaitienę, 416 232-9772.

• Pranciškonų stovyklos 50-metis ir "Kretingos" stovyklų 25-metis bus paminėti lapkričio 10 d. parapijos salėse su vakariene, tyliomis varžytinėmis, gera muzika ir sveikinimais. Kviečiami visi buvę stovyklautojai ir svečiai. Bilieto kaina $50.

• Mišios sekmadienį, spalio 21: 8 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius; 9 v.r. už a.a. Sofiją ir Antaną Dziengo; 10.45 v.r. už a.a. Ireną Ignaitienę, už a.a. Algimantą Petriką – 3 met., už a.a. Apoloniją ir Vladą Kazlauskus, už a.a. Petrą ir Laimą Butėnus; 12.15 v.d. už Joną Dirmantą.

Išganytojo parapijos žinios

• Sekmadienį 11.15 v. ryto Padėkos šventės pamaldos, po kurių Lietuvių Namų patalpose įvyks Moterų draugijos ruošiama tradicinė *Padėkos puota.* Jeigu dar neturite šiam renginiui bilietų, prašom susisiekti su Ana Langiene, 416 233-0511.

• Spalio 14, sekmadienį, maldose buvo prisimintas a.a. Mikas Galinaitis, gimęs 1909 m. spalio 13 d. Tauragėje ir miręs š.m. spalio 10 d. Salzgitter, Vokietijoje, sulaukęs 98 m. amžiaus. Velionis paliko liūdinčius vaikus Vokietijoje, dukras Editą, Hildegard, Ingridą, Korneliją bei sūnų Erviną, Toronte seserį, mūsų parapijietę Martą Trečiokienę bei plačią giminę Kanadoje ir Amerikoje.

• Sekmadienį, spalio 25, 11.15 v. ryto pamaldos, po kurių vyks konfirmantų pamoka šventovės patalpose.

Lietuvių Namų žinios

• Spalio 14 d. Lietuvių Namų svetainėje pietavo 150 svečių. Pietų metu budėjo LN Moterų būrelio pirm. B. Bedarfienė.

• Lietuvių Namų valdybos posėdis – lapkričio 7, trečiadienį, 7 v.v. LN seklyčioje, "Labdaros" – spalio 31 d., 7 v.v. LN seklyčioje.

Slaugos namų žinios

• Slaugos namams a.a. A. Radžiūno, a.a. S. Krašausko ir a.a. S. Pacevičienės atminimui L.J. Yčai aukojo po $100, iš viso $300. A.a. S. Pacevičienės atminimui Vilniaus šaulių kuopa aukojo $100. Nuoširdžiai dėkojame už aukas. Jos priimamos Toronto Lietuvių Namų raštinėje, Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose, arba siųsti tiesiog adresu: Labdara, 1573 Bloor St.W., Toronto, ON.

Maironio mokyklos žinios

• Spalio 27 d.d. R. ir D. Puteriai fotografuos vyresniųjų skyrių mokinius (nuo 4 sk. iki abiturientų). Abiturientai (berniukai) prašomi dėvėti baltus marškinius ir kaklaraištį.

• Jaunųjų bei vyresniųjų darželio mokiniai paminės Kaukių šventę su paradu mokykloje, spalio 27 d. **Živilė**

Šv. Jono lietuvių kapinių lankymo dieną, spalio 28, 12 v.p.p. prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę renkasi skautininkai-kės, sk. vyčiai, vyr. skautės uždegti žvakučių ant mirusių sesių bei brolių kapų.

***Tėviškės žiburių* administracija** Kapinių lankymo dieną, spalio 28, bus atidaryta po 9.30 v.r. Mišių iki 3 v.p.p.

Šv. Kazimiero parapijos šimtmečio pokylyje, spalio 6. Stovi (iš k.): muz. A. Stankevičius, R. Pavilanienė, V. Lietuvninkaitė, šimtmečio pirmininkė J. Adamonytė, Mary ir sol. Guy Ženaičiai, parapijos klebonas kun. A. Volskis, garbės pirmininkas prel. E. Putrimas, A. Skrupskaitė, Pat ir Roma Pingitoriai, P. Adamonis **Ntr. P. Pingitore**

MONTREAL QUE

Aušros Vartų parapija

KLK Moterų dr-jos Montrealio skyriaus susirinkimas šaukiamas spalio 21, sekmadienį, po 11 val. Mišių Aušros Vartų parapijos klebonijoje.

A.a. Jonas Staniulis, 80 m. amžiaus, buvęs Kvebeko provincinės policijos leitenantas, mirė spalio 7 d. Gedulinės Mišios buvo atnašaujamos spalio 12 d. St. Bonaventure šventovėje. Liūdi žmona Jeannine, duktė, sūnus, 7 vaikaičiai, provaikaitė, broliai, seserys, svainiai ir kiti giminės bei artimieji. **DS**

Šv. Kazimiero parapija

Šv. Kazimiero parapijos šimtmečio iškilmingos šv. Mišios sekmadienį, spalio 7, prasidėjo su procesija į šventovę. Kryžių įnešė Petras Adamonis. Su gėlėmis sekė parapijos jaunimas – vaikaičiai ir provaikaičiai, daugelis su tautiniais drabužiais ir Montrealio Katalikių Moterų draugija su savo vėliava. Valstybines ir popiežiaus vėliavas įnešė Andrew Dasys, Kostas Mickus, Eric Šimonėlis ir John Zienka. Po to – Šv. Onos ir Šv. Elzbietos draugijų valdybos ir šauliai su savo vėliava. Sekė dvasininkija – vyskupas Lionel Gendron, Mgr. Michel Parent, prel. Edmundas Putrimas, parapijos kleb. emeritas kun. dr. Feliksas Jucevičius, parapijos kleb. kun. Aloyzas Volskis, kun. Vytautas Staškevičius, kun. Augustinas Simanavičius, OFM, kun. Gediminas Mieldažis, kun. Paulius Mališka, kun. Jonas Šileika, OFM, Fr. Archambault, diak. dr. Kazys Ambrozaitis, diak. Bernardas Belickas, OFM. Giedojo jungtinis choras – Šv. Kazimiero parapijos, Montrealio lietuvių, Otavos "Arija" *Ecce Sacerdos Magnus.* Visi chorai ir Toronto "Volungė" stipriai giedojo *Gloria in Excelsis Deo.* Sol. Guy Ženaitis solo giedojo *Ave Maria,* o Daiva Jaugelytė-Zatkovic su Andrėja Celtoriūte – *Tėve mūsų.* Chorai kelias giesmes pagiedojo muziko direktoriaus Aleksandro Stankevičiaus kompozicijas – *Aleliuja, Tėve mūsų, Dievo avinėli, Krikšto giesmė.* Aukas atnešė Joana Adamonytė, Vida Lietuvninkaitė, Roma Lietuvninkaitė-Pingitore, Alice Skrupskaitė, Linda Visockaitė-Poole, Aida Norkis-Kostka, dr. Donald Pališaitis. Vyskupas L. Gendron palaimino Šv. Kazimiero šventovę ir visus dalyvius. Procesija iš šventovės sustojo prie šimtmečio kryžiaus padėti gėlių.

Šv. Kazimiero parapijos šimtmečio rengimo komitetas labai dėkoja aukotojams. Aukojo: $300 – K.A. Ambrozaitis; $100 – E.D. Kriščiūnas; $10 – G. Rudinskas.

Dr. Elvira Išganaitytė susituokė su dr. Dan Brown sekmadienį, spalio 7, Montrealyje. Jaunoji yra duktė Louise ir Romo Išganaičių ir dukraitė Albinos ir Juozo Išganaičių. Jaunavedžiai dabar dirba ligoninėj, Bostone.

Šv. Elzbietos draugijos susirinkimas ir globėjos paminėjimas – sekmadienį, lapkričio 4. Kviečiame visas nares dalyvauti.

Sekmadienį, spalio 14, kun. Joseph Powers, St. Domenic's parapijos klebonas, aukojo šv. Mišias. Pamoksle kalbėjo apie parapijos šimtmetį, mūsų krikščionišką tikėjimą ir ateinantį šimtmetį. **VL**

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija
1475, rue De Sève, Montréal (Québec H4E 2A8)
Tel.: (514) 766-5827 FAX: (514) 766-1349

ADAMONIS CASTELLI INSURANCES
LABRECQUE, BROUILLETTE, CASTELLI INC.
1001 SHERBROOKE ST.E., SUITE 555, MONTREAL. QUE. H2L 1L3
TEL: 514-286-1985 FAX: 514-286-1981
Joana Adamonis A.I.B. Petras Adamonis C.I.B.

Lapkričio 4, sekmad., 1.30 v.p.p. Toronto Lietuvių Namuose viešnia iš Lietuvos, vargoninink Jūratė Landsbergytė kalbės tema "Lietuvos nepriklausomybė ir užsienio lietuviai". Tą pačią dieną, 5 v. p.p. Toronto Prisikėlimo parapijos šventovėje įvyks jos koncertas. Jame dalyvaus ir smuikininkė A. Šarpytė. Visi kviečiami dalyvauti abiejuose renginiuose. **VK**

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parūpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) darbo val.

JOTVA CONSTRUCTION. Atlieka staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, "plumbing" darbus. Skambinti Algiui tel. 905 824-9821 arba 416 882-8531.

TINKLALAPIS www.tzib.com yra remontuojamas, laikinai neveikia. Jį sutvarkius bus atspausdintas pranešimas.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu - sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 val. Labai gera kokybė. 416 503-1687.

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8
NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.
Patyrimas šioje srityje nuo 1987 m.